

Årsmelding 2016 for Gjerstad kommune

Innhold

Gjerstad – en god og attraktiv kommune å bo og arbeide i !	3
Innledning	4
2.0 Kommuneplanens føringer	6
2.1 Omsorg og helse	6
2.2 Oppvekst og utdanning	7
2.3 Senterutvikling	8
2.4 Befolkningsutvikling	9
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi	11
3.0 Kommuneorganisasjonen	13
3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid	14
3.2 Likestilling og mangfold	15
3.3 HMS-arbeid og oppfølging av sykemeldte	18
3.4 Beredskap	19
3.5 Internkontroll	19
3.6 Kompetanseplan	20
3.7 Lønnsforhandlinger	20
3.8 IKT/telefoni	20
3.9. Informasjonssikkerhet	21
3.10 Interkommunalt samarbeid	21
4.0 Økonomisk resultat	23
5.0 Investeringsprogrammet	26
6.0 Enhetene	27
6.1 Administrasjonsheten	27
6.2 Skolene	30
6.3 Visedal barnehage	34
6.4 Enhet for pleie og omsorg	37
6.5 NAV	40
6.6 Familiehuset	42
6.7 Samfunnsenheten	45
6.8 Barneverntjenesten Øst i Agder	55
Vedlegg	58
Gjerstad Eldreråd	58
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	60
Årsberetning fra DDØ-sikkerhetsforum 2016	62
Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2016	64
Årsberetning 2016 for Gjerstad menighetsråd / fellestråd	69

Gjerstad – en god og attraktiv kommune å bo og arbeide i!

Vi skal tenke nye muligheter og har mye å by på.

Vi tar våre utfordringer på alvor – hele tiden med brukeren i fokus.

Dyktige og engasjerte medarbeidere bidrar gjennom sitt daglige arbeid til at vi leverer så gode tjenester som mulig innenfor de rammene vi har.

Som kommuneorganisasjon jobber vi innenfor rammebetingelser som i hovedsak settes av andre, men uansett må vi sørge for å oppnå gode resultater med de offentlige midlene vi forvalter.

Gjerstad er – og skal fortsatt være – en god kommune å leve, jobbe og drive næring i. Tilbakemeldinger viser at våre innbyggere er godt fornøyde med tjenestene.

Det fremheves fra næringsdrivende at kommunen fremstår som løsningsorientert og at saksbehandlerne viser en fleksibel og positiv holdning. Samtidig er økonomien presset. Vi har flere utfordringer vi må løse i årene som kommer.

Samfunnsutvikling tar tid og er et resultat av målrettet og langsiktig arbeid. Godt og konstruktivt samarbeid mellom politikere og administrasjon er en av styrkene vi har, og det må fortsette for å få til positiv videreutvikling av Gjerstadsamfunnet. Alle har vi et ansvar for å framsnakke Gjerstad som en attraktiv kommune å bo i og drive næringsvirksomhet i.

Løsningsorientering, mot og optimisme skal prege vår virksomhet i 2017 og i de kommende årene. Vi skal jobbe videre med å snu utfordringer til muligheter!

Innledning

Gjerstad kommunes årsmelding rapporterer om gjennomføring av vedtatt handlingsprogram og årsplan. Den gir en vurdering av måloppnåelse og aktivitet, og beskriver status ved utgangen av 2016.

Måloppnåelsen i 2016 for kommunens virksomhet har på mange felt vært god, og det har vært arbeidet bevisst med overordnede felles mål. I den forbindelse viser rådmannen til kapitlene for de enkelte enhetene i årsmeldingen når det gjelder tjenesteyting og drift.

Organisasjonen

Det er utfordrende å få til en god drift av kommunen og samtidig videreutvikle tjenestene med de stramme økonomiske rammene vi har. Samtidig er det helt nødvendig å tenke nytt og få til en mest mulig effektiv organisering av virksomheten for å kunne levere gode tjenester i årene fremover. Arbeid med innovasjon og tjenesteutvikling i alle deler av kommunens virksomhet må være solid forankret i ledelse og organisasjon.

I likhet med de fleste andre kommuner opplever administrasjonen det krevende å skulle ivareta en stadig økende oppgaveportefølje og samtidig økte krav til internkontroll, dokumentasjon og rapportering.

For å mestre nåværende og fremtidige utfordringer legger vi vekt på å fortsette med å videreutvikle samarbeidet på tvers av alle enheter og sektorer. Rådmannens ledergruppe jobber tettere sammen og tar større helhetsansvar for å få mer samlet utviklingskraft til å lede kommunen i ønsket retning.

Ansatte i Gjerstad kommune har en krevende arbeidssituasjon med stort arbeidspress. Flere fagfelt er svært sårbare med en eller et fåtall ansatte som utfører arbeidsoppgavene, dette er en problematikk som alle små kommuner opplever. Heldigvis har Gjerstad kommune faglig dyktige, positive og omstillingsvillige ansatte, som utviser stor innsatsvilje og får hjulene til å gå rundt.

Rådmannen vil berømme de ansatte for den store jobben de gjør hver dag året gjennom, og takke for solid innsats og vel utført jobb.

Sykefraværet har gått ned med 1,3 % fra 7,86 % i 2015 til 6,56 % i 2016. Nedgang i sykefraværet er svært positivt, men vi skal fortsatt ha fokus på å redusere sykefraværet gjennom god og tett fraværsoppfølging i enhetene.

Økonomi

Gjerstad kommunes regnskap for 2016 er gjort opp med et underskudd (netto driftsresultat) på kr 4.417.000 hvilket utgjør om lag 1,7 % av sum driftsinntekter. Når man hensyntar bruk av tidligere avsatte fondsmidler og fondsavsetninger gjort i 2016, er resultatet likevel kr 394.000 bedre enn budsjettet.

Flere av enhetene hadde mindreforbruk i 2016, deriblant skole, barnehage og Samfunnsenheten. Ikke minst viste det første hele driftsåret for Barnevernstjenesten Øst i Agder (med Gjerstad som vertskommune) et samlet mindreforbruk på 3,8 mill (som skal fordeles på deltakende kommuner).

Enkelte enheter hadde et merforbruk på sin drift, noe som også var varslet fra rådmannens side gjennom den løpende økonomirapporteringen. Tiltak ble satt i verk, og det bidro til å redusere overforbruket for disse, men av ulike årsaker som vi ikke fullt ut er herre over, var det ikke mulig å rette opp alt. Det dreier seg hovedsakelig om kostnader til særlig ressurskrevende tjenester, og høyere personalkostnader for å holde nødvendig tjenestetilbud i gang.

Gjerstad kommune må forholde seg til trange økonomiske rammer både i inneværende driftsår og resten av handlingsprogramperioden. For å ha kontroll på økonomien, vil rådmannen derfor legge særlig vekt på kontroll med lønnskostnadene og løpende forbruk.

Utfordringer

Gjerstad kommune har noen klare utfordringer fremover som vi med godt samarbeid mellom enheter og fokusert innsats skal løse på best mulig måte. Kommunal sektor får stadig nye og endrede oppgaver, dette skjer på flere fagområder. Ikke minst innen omsorg og helse foregår det fortsatt en omfattende overføring til kommunenivået av direkte ansvar og lovpålagt plikt til tjenesteyting. Det krever høy faglig kompetanse og stadig nytenking innenfor de fleste tjenesteområder.

Våre innbyggere og tjenestebrukere har sine rettmessige behov og forventninger som vi vil følge opp innenfor de rammer og muligheter vi har. Dette gir organisasjonen løpende utfordringer med å rekruttere dyktige fagfolk og legge til rette for nødvendig kompetanseutvikling, og det gir oss noen utfordringer med hensyn til å prioritere enkelte tjenester fremfor andre.

For å møte alt dette må vi først og fremst bygge videre på de mange dyktige medarbeiderne i kommunen, som gjør en flott jobb. Som arbeidsgiver har vi et ansvar for å ivareta medarbeiderne på beste måte og videreutvikle og styrke den kompetansen vi allerede har, slik at vi fortsatt kan ha motiverte og dyktige og medarbeidere til å utføre kommunale tjenester og oppgaver.

For å være best mulig rustet i fremtiden er det nødvendig å sørge for kontinuerlig utvikling av organisasjonen. Det betyr at det er behov for endringer og omstillinger, og vi må stadig se etter smartere måter å organisere tjenestene på.

Gjerstad kommune har fortsatt høy lånegjeld på grunn av omfattende investeringer tidligere år. Det vil være nødvendig med nye investeringer og låneopptak for å realisere vedtatte endringer i skolestrukturen (vedtak februar 2016), men disse investeringene er bærekraftige siden renter og avskrivninger finansieres av årlige reduksjoner i driftsutgifter.

Den overordnede utfordringen for Gjerstad kommune vil være å sikre fortsatt god kvalitet på tjenestetilbudet og samtidig ha god styring på økonomien gjennom balanse mellom inntekter og utgifter. Det nye inntektssystemet for kommunene som trådte i kraft fra 2017, medfører at Gjerstad kommune får reduserte inntekter fra staten i årene fremover. Gjerstad kommune deltok i arbeidet med å bygge en større kommune sammen med flere av nabokommunene, men forsøkene strandet, og kommunestyret i Gjerstad vedtok i juni 2016 at kommunen er "ufrivillig liten", noe som foreløpig ikke har blitt kompensert fra statens side, men det foreligger noen vage signaler om å "se på" dette i revidert nasjonalbudsjett i mai 2017.

2.0 Kommuneplanens føringer

2.1 Omsorg og helse

Gjerstad kommune bruker den vedtatte planen for helse og omsorg aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse nå og i årene fremover.

2.1.1 Folkehelse

- Livsstilarbeid

I regi av Kontaktsenteret er det dannet en egen turgruppe som ukentlig er ute og går. De har en drøm om å gå opp på Gaustatoppen i løpet av sensommeren 17. Prosjektet “Ung Aktiv” jobber med ulike tiltak innen livstils- og helsefremmende arbeid for barn og unge, spesielt innen fysisk aktivitet og ernæring.

- Helsefremmende arbeid for barn og unge

Gjerstad kommune deltar i forebyggingsprogrammet “Barn som bekymrer”, som er en tverretattlig satsing som gjenspeiles i alle enheter som har med barn og unge å gjøre; barnehage, skole, helsestasjon/skolehelsetjeneste, barneverntjeneste, NAV og PPT.

Primær oppgaven til helsestasjons- og skolehelsetjeneste er å drive helsefremmende arbeid. Det jobbes med plan og tiltak når det gjelder overvekt blant barn og unge, tjenesten følger opp enkelte, og dette er tverrfaglig jobbing.

- Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen

Det skjer i hovedsak i regi av lag og foreninger.

2.1.2 Psykisk helse og rus

- Psykisk helsearbeid – forebygging og individuell oppfølging
- Rus og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging

Rustjenesten i NAV tilbyr individuell oppfølging, arbeidsgruppe i kommunen, boveiledning og koordineringer av tjenester mellom sykehus og kommunen.

2.1.3 Rehabilitering, aktivisering og omsorg

- Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet

Det har vært et stort press på hjemmetjenester, både innenfor somatikk og psykiatri. Dagtilbudet på Gjerstad omsorgssenter har vært redusert fra 3 til 2 dager i store deler av året. I forbindelse med læringsnettverket “Gode pasientforløp” er det etablert lokalt forbedringsteam.

- Kvalitet og tjenesteutvikling

Gjerstad kommune er aktiv deltaker i flere samarbeidsordninger/prosjekter med sikte på kvalitets- og tjenesteutvikling:

- Helse- og omsorgslederforum
- E-helse og velferdsteknologi
- Gode pasientforløp (læringsnettverk KS)

Sammen med de fleste andre kommunene på Agder er Gjerstad med på felles anskaffelse av trygghets-, varslingsteknologi, teknisk drifts- og responscenterløsning.

- Kompetanse og rekruttering

Kommunen satser aktivt på lærlinger, for tiden er det 3 helsefaglærlinger tilknyttet Pleie- og omsorg, enheten tilbyr også rekrutteringsstillinger (studenter).

Som i andre små kommuner er vi sårbart når det gjelder spisskompetanse.

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer fremover er befolkningssammensetningen med økt andel av eldre over 67 år. Vi må i større grad dreie tjenestetilbudet fra institusjon til hjemmebaserte tjenester, samt avklare befolkningens forventninger til tjenestene. Velferdsteknologi vil i tiden fremover tas i bruk som supplement i tjenestene for å sikre befolkningen trygghet til å kunne bo i egen bolig lenger.

Andre hovedutfordringer handler om oppvekst- og levekårsforhold, slik som økonomiske forhold, boforhold, arbeidsplasser og frafall i videregående skole. Andre utfordringer kan være få sosiale møteplasser, lav organisasjonsdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet, eller bruk av tobakk og rusmidler.

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

I Plan for oppvekst og utdanning som ble vedtatt juni 2015 konkretiseres at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta;

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negative handlingsmønstre.

Gjennom et helhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning jobber vi for å legge til rette for gode oppvekstsvilkår og opplæringstilbud for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Arbeidet innen oppvekst og utdanning i Gjerstad preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, gode overganger mellom barnehage – barneskole – ungdomsskole – videregående skole og at unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring.

- En aktiv brukerrolle og medvirkning
- Nettverksbygging og frivillighet
- Kunnskapsbasert praksis og kvalitet
- Innovasjon

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen. Det vil derfor være nyttig å fokusere på tidlig innsats, i tillegg til å sette inn tiltak for å øke kvaliteten på tilbudet barna får.

Hovedtiltak

- Fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats.
- Barn og unge i Gjerstad får hjelp til å utvikle god selvfølelse, et bedre selvilde og det å ta ansvar for egne valg.
- Delta i program som er med på å gi barn og unge i familier med dårlig råd muligheter for opplevelser på lik linje med barn på samme alder.
- Samarbeide med interesseorganisasjoner, frivilligsentralen og lokale lag og foreninger for bedre tilrettelegging og produksjon av nye ideer for et bredere engasjement i fellesskapet.

2.2.2 Utdanning

Barnehage- og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole/barnehage-hjem samarbeid og lærende lokale nettverk er i fokus.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for bedre læringsmiljø og økt læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

For å sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring er det nødvendig å planlegge oppvekst- og utdanningsforløpet slik at det gir sammenheng helt fra barnehage til videregående skole.

Hovedtiltak

- Tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- Systematisere og styrke skole/barnehage-hjem samarbeidet, i samarbeid med familiehuset.
- Videreutvikle samarbeidsarenaer på tvers av enheter.
- Gjennom systematisk arbeid i realfagkommuneprosjektet øker hele oppvekstsektoren sin kompetanse innenfor realfag.
- Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen (ved fornuftig og reflektert bruk av analyseverktøy).
- Jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse/pedagogisk ledelse i barnehagen.
- Kontinuerlig arbeid med å utvikle sosial kompetanse og kommunikasjonsferdigheter som gjør barn og unge trygge i samspill med andre.
- Benytte ressursteam som en arena for helhetlig tenking og koordinerte tiltak.

Gjerstad kommune fikk i 2015 status som en av 34 realfagskommuner i landet, dette har vakt stort engasjement og gitt det faglige arbeidet i barnehage og skolene et løft, i tillegg har arbeidet med realfagssatsingen medført styrket samarbeid mellom barnehage, barneskoler og ungdomsskole. Kommunen fikk etter søknad forlenget statusen som realfagskommune ut 2017, for ytterligere å tilrettelegge for en varig forbedring av personalets kompetanse til å legge opp til praktisk og anvendbar undervisning i realfag, spesielt med fokus på regning.

Strategi for realfagskommunen Gjerstad ble utarbeidet og godkjent i februar 2016, og videreføres ut 2017.

Gjerstad skole har igjen greid å bli med i et stort internasjonalt prosjekt, som den eneste rene barneskolen fra Norge. Prosjektet heter Erasmus+, og 6 andre skoler fra til sammen 6 ulike land, deltar.

Abel ungdomsskole har arbeidet mye med storsatsingen Ungdomstrinn i utvikling (Uiu) i 2016. Skolen har valgt lesing som satsingsområde. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning og samarbeid.

2.3 Senterutvikling

Arbeidet med en tydelig og praktisk rettet strategi for senter- og næringsutvikling har blitt skjøvet fram i tid, da en i første omgang har fokusert på boligområder og prioritering av hvilke områder kommunen skal prioritere å få til utbygging. Denne prioriteringen ble utført i 2016. Strategien for senter- og næringsutvikling vil bli prioritert i planperioden 2017-2020.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på boligutvikling og gode møteplasser.

Måloppnåelse

Opparbeiding av gode møteplasser ligger i planverket, men er enda ikke realisert. Opparbeiding av en sansegate på Brokelandsheia vil skje gradvis. I 2016 ble det satt opp et planetarium og lydinstrumenter som en utvidelse og styrking av lekeklassen.

Deler av arealene på Brokelandsheia nord ble solgt til en privat utbygger, samt nye arealer på Brokelandsheia øst. Ny næringsetablering er kommet både på vestsiden og østsiden, på østsiden i form av nytt næringsbygg.

Det har vært jobbet med å få på plass en næringsforening. Dette er en modningsprosess.

Det har vært julegrantenning også i Kirkebygda, ved Almuestaua, for første gang i år, med julekonsert i kirka. Det er et mål om å gjøre dette til en tradisjon.

Mål delvis nådd. Dette er et kontinuerlig arbeid.

Mål

Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".

Måloppnåelse

Kommunen har et konstant fokus på hva de forskjellige områdene på Brokelandsheia skal benyttes til, iht. områdereguleringen for Brokelandsheia. Videre har kommunen ved kontakt med investorer/etablere hatt fokus på at en tilbyr tomter tilpasset den virksomheten de ønsker å etablere, i tråd med reguleringsplan.

Dette blir jobbet med kontinuerlig.

Mål

Komplementerende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

Måloppnåelse

Næringssjefen arbeider fokusert med nyetableringer, gründervirksomhet og oppfølging av eksisterende næring. I møte med interessenter og mulige næringsetablere har kommunen som mål å være åpen for alle typer næringsetableringer. Det er gitt sterke politiske signaler på at ingen skal ekskluderes. Samtidig jobbes det med en strategi for hvordan og hvem en skal henvende seg til direkte for å få til en god næringsmix. Utbyggingen av Brokelandsheia øst fortsatte i 2016, blant annet med åpning av YX-stasjon.

Mål delvis nådd, men vil bli jobbet med kontinuerlig fremover.

2.4 Befolkningsutvikling

Mål

Gjerstad kommune skal ha en netto befolkningsvekst i perioden der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20-55 år utgjør grunnlaget for dette.

Måloppnåelse

Det er satt på politisk dagsorden å jobbe med dette. Arbeidsoppgavene her er ikke blitt definert i 2016, men kommunen, både representanter fra administrasjonen og politisk nivå, sammen med et knippe interesserte næringsdrivende, har startet et arbeid med en markedsstrategi for Gjerstad kommune.

Mål foreløpig ikke nådd, men det jobbes kontinuerlig med å finne de riktige virkemidlene.

Mål

- Være en kommune med bosteds-, bedrifts- og besøksattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder.

- Prioritere, og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansearbeidsplasser
- Når det gjelder næringsutvikling skal Gjerstad kommune bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser (jf. Strategisk næringsplan for Østre Agder 2015-2020).

Måloppnåelse

Gjerstad kommune har jobbet sammen med næringsmedarbeiderne i nabokommunene i Østre Agder næringsforum for å kartlegge og sette en agenda for hvordan regionen best kan jobbe med både bedrifts- og besøksattraktivitet. Blant annet har man startet et arbeid med å se på hvordan en sammen kan jobbe med vekstkultur. I tillegg har kommunene, ved hjelp av sekretariatet i Østre Agder, fått opp å gå en næringsarealbank for regionen. Østre-Agder-kommunene deltar også i Byregionprogrammet gjennom Distriktssenteret.

Regionalt næringsfond for Østregionen har hatt flere søknader i 2016 enn året før. Søknadsstrømmen fra Gjerstad har vært god.

Mål delvis nådd – det jobbes kontinuerlig med dette.

Mål

Gjerstad kommune skal til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia og Kirkebygda.

Måloppnåelse

Det har vært jobbet med salg av Lindberga boligfelt, uten at det har kommet interessenter her så langt. Høsten 2016 ble det nedsatt et adhoc-utvalg som skulle jobbe med å prioritere fokusområder for boligutvikling både i tilknytning til Brokelandsheia og Kirkebygda.

Det er fortsatt ledige boligtomter på Brokelandsheia, på Lindvollheia. Noen tomter er solgt i løpet av året. Kommunen har sett en økende interesse for småbruk blant yngre og barnefamilier. Flere småbruk har fått nye eiere de siste årene.

Mål delvis nådd. Det vil jobbes videre med dette i 2016, bl.a. gjennom arbeidet med en strategiplan for senterutvikling.

Mål

Realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder.

Måloppnåelse

Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane jobbes det kontinuerlig med både administrativt og politisk i forbindelse med nasjonal transportplan (NTP). Jernbaneverket la fram en KVU for Grenlandsbanen sommeren 2016 (påbegynt 2015). Her kom både Gjerstad kommune, nabokommunene, Østre Agder, Fylkeskommunen og Jernbaneforum Sør med egne høringsuttalelser. Østre Agder fikk utarbeidet en egen analyse som så på et litt bredere utsnitt og noen flere parametere enn analysene fra KVUen. Gjerstad kommune har deltatt både i referanse- og ressursgruppe i arbeidet med KVU.

Temaet vil bli jobbet med inntil målet er realisert.

Mål

Sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling.

Måloppnåelse

Dette jobber kommunen kontinuerlig med. For å mestre nåværende og fremtidige utfordringer er det særlig lagt vekt på å videreutvikle et tettere samarbeid på tvers av alle enheter og sektorer.

Det har vært jobbet med omstrukturering i kommunen, for å få til bedre, mer produktive og effektive tjenester. Alle skolene i kommunen er samlet i en enhet med en felles enhetsleder. Teknisk drift og enhet for plan, næring og kultur er slått sammen til Samfunnsenheten. Omstruktureringsarbeidet vil fortsette i 2017.

Mål oppnådd så langt, men jobbes kontinuerlig med.

Mål

Befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen.

Måloppnåelse

I reisetid er det bare 45 minutter mellom Gjerstad og profesjonelle kulturtilbud, teater og konserter i Arendal kulturhus, kulturhuset i Drangedal og Ibsenhuset i Skien, og bare en halvtime til Riksteater- og kinoforestillinger i Risør og Kragerø. Det er dessuten kun 50 minutter med toget til Bø, som byr på en mengde kulturtilbud på flere arenaer. Gjerstad kommune har ellers et allsidige og attraktive kulturtilbud med Brokelandsheiadagene, kulturkvelden i november, ungdommens kulturmønstring, kirkekonserter, flere sports- og idrettsarrangement og andre større og mindre arrangement i foreningenes regi.

I det daglige året igjennom, har Gjerstad kommune vel 60 forskjellige aktivitetstilbud av ulik karakter, fra menighetsforeninger til kunst, idrett, motorsport, friluftsliv, velforeninger, veldedighet og musikktilbud, med stort og smått.

I plan for oppvekst og utdanning og plan for helse og omsorg, er det satt fokus på at alle barn skal få delta på minst én fritidsaktivitet. Dette arbeidet har man i 2016 begynt å ta tak i, gjennom prosjektet «Ung aktiv».

Målet delvis nådd.

2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven som trådte i kraft 1. juli 2009 er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Det nyvalgte kommunestyret skal senest ett år etter konstituering utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode.

Arbeid med ny kommunal planstrategi startet opp høsten 2016, men av kapasitetshensyn vil den først være klar for politisk behandling våren 2017. Det blir i dette arbeidet vurdert om kommuneplanen skal revideres, eller evt. kun justeres i fireårsperioden. Det vurderes også hvilke andre planer som evt. skal revideres, eller justeres i perioden.

Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få frem den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres.

Utgangspunktet for arbeidet er vedtatt kommuneplan for perioden 2011 til 2023, og alle planer som er knyttet opp mot denne.

Arbeidet med planstrategi gir kommunestyret mulighet til å gjøre strategiske valg for ønsket utvikling, og legge til rette for en samlet vurdering av planbehovet tidlig i valgperioden.

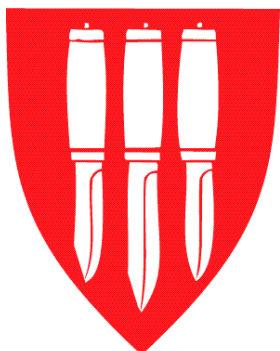
Hovedfokus i inneværende planperiode er:

- Å bedre levekårene gjennom tidlig innsats på områdene oppvekst, utdanning, omsorg og helse.
- Godt omdømme og flere innbyggere gjennom å være attraktiv som bokommune og ha tjenester med kvalitet som er tilpasset innbyggernes behov.
- Nærings- industri- og senterutvikling knyttet til Brokelandsheia og regionen.

Hensikten med planer som utarbeides skal være å legge til rette for utvikling og handling. Kost/nyttevurdering legges til grunn ved vurdering av oppstart av alt planarbeid. Planer skal være tydelige, konkrete og det skal være sammenheng mellom alle kommunens planer.

3.0 Kommuneorganisasjonen

Gjerstad kommune er bygdas største arbeidsgiver. Organisasjonen har en flat struktur i to nivåer med rådmannen som kommunens øverste leder og 8 enheter med hver sin enhetsleder.

Antall ansatte, heltid og deltid:

Antall stillinger, ansatte og årsverk er et øyeblikksbilde av bemanningen, og gjenspeiler ikke en økning eller en reduksjon gjennom hele året. Tabellen viser stillinger, ansatte, heltid og deltid pr. 1.12.2016.

Tabell 9a Heltid- og deltid i Gjerstad kommune. Kvinner og menn.

Antall stillinger, ansatte og årsverk. Tall per 01.12.2016. Kilde: KS' PAI-register

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger			Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling	Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	327		64%		78%	266	208
	Deltid	239	73%	50%	56%	61%	150	92
	Heltid	88	27%	100%	44%	100%	116	116
Administrasjon	Alle	17		70%		70%	17	12
	Deltid	10	59%	49%	59%	49%	10	5
	Heltid	7	41%	100%	41%	100%	7	7
Undervisning	Alle	68		71%		84%	57	48
	Deltid	40	59%	50%	42%	63%	24	15
	Heltid	28	41%	100%	58%	100%	33	33
Barnehager	Alle	36		77%		81%	34	28
	Deltid	18	50%	54%	41%	55%	14	8
	Heltid	18	50%	100%	59%	100%	20	20
Helse/pleie/omsorg	Alle	185		59%		71%	155	110
	Deltid	151	82%	50%	72%	59%	111	66
	Heltid	34	18%	100%	28%	100%	44	44
Samferdsel og teknikk	Alle	17		46%		72%	11	8
	Deltid	16	94%	43%	55%	48%	6	3
	Heltid	1	6%	100%	45%	100%	5	5
Annet	Alle	4		65%		87%	3	3
	Deltid	4	100%	65%	67%	80%	2	2
	Heltid				33%	100%	1	1

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte. □

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid

Kommunens fremste mål skal være å yte gode tjenester for kommunens innbyggere så langt det er mulig innenfor det økonomiske handlingsrommet som kommunen har.

En forutsetning for at tjenestene skal bli gode, er at kommunen til enhver tid har ansatte som innehar den nødvendige kompetanse for å levere gode tjenester, gjennomføre tiltak og drive videreutvikling av organisasjonen og tjenestene.

Gjerstad kommune skal ha en personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Kommunens personalarbeid skal preges av et menneskesyn hvor respekt, sannferdighet, rettferdighet og klokskap gjelder.

Det er avgjørende at kommunen har tilstrekkelig ressurser til å kunne utføre personalarbeidet på en god måte og slik det er nedfelt i vedtatte planer. Bemanningen i administrasjonen er på et særdeles lavt nivå, nettopp derfor må vi fortsette å arbeide effektivt og prioritere det viktigste.

Seniordagen ble arrangert 16. mars 2016. Alle ansatte født i 1958 eller før, ble invitert. Hovedtema denne dagen var informasjon om pensjonsrettigheter for kommunalt ansatte. Det møtte ca. 30 deltakere på arrangementet. Det er bestemt å videreføre tiltaket og gjøre seniordagen til et årvisst arrangement.

Medarbeiderdagen ble i 2016 holdt 20. oktober på Abel ungdomsskole. Tema for dagen var Pensjon og personalpolitikk. Arbeidsmiljøprisen gikk til renholderne i Teknisk drift. Fremmøtet på medarbeiderdagen kunne vært bedre og i 2017 vil opplegget bli endret for å få bedre oppslutning.

Høsten 2016 ble det arrangert «dytt.no» konkurranse som et vellykket velferdstiltak. Her deltok om lag 155 ansatte og gikk til «Mount Everest».

Julebord i regi av kommunen ble arrangert den 16. desember 2016, dette var enda et vellykket velferdstiltak med 120 deltakere.

Også i 2016 har ansatte i kommunen hatt muligheten til å benytte svømmebassenget på Abel ungdomsskole hver torsdag ettermiddag.

Sykefravær

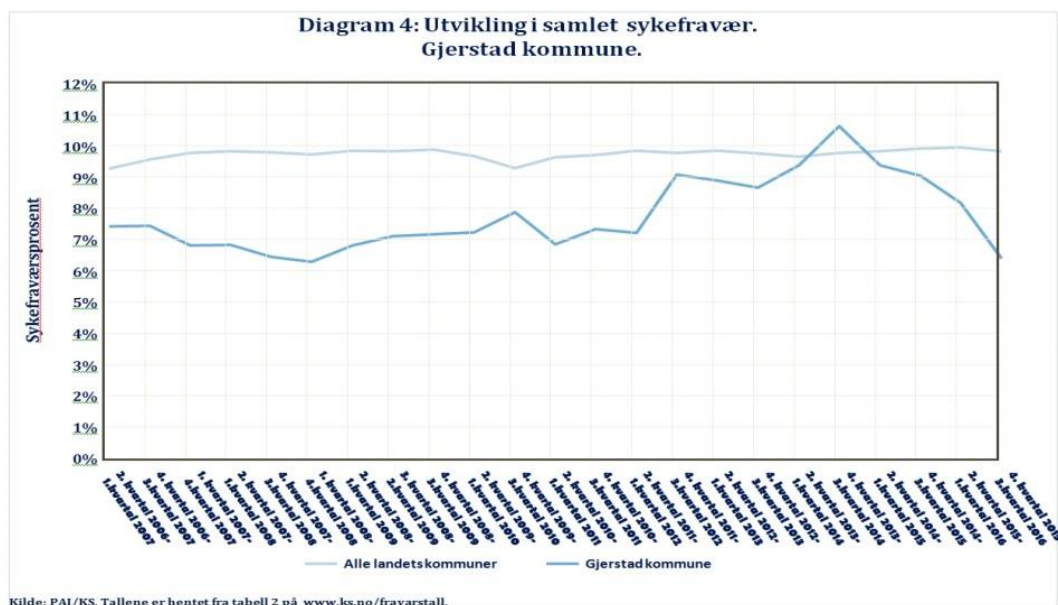
Gjerstad kommune har som mål å stabilisere sykefraværet på et lavt nivå. I HMS-handlingsplan for perioden 2014 – 2018 er målet mot slutten av perioden satt til 6,0 %. I hele 2016 ble det totale sykefraværet 6,56 %. Dette er en reduksjon på 1,3 % fra 2015. Sykefraværet er litt høyere enn det oppsatte målet, men det jobbes godt i de enkelte enhetene med å redusere fraværet. Fravær i små enheter gir store utslag i statistikken.

Landsgjennomsnittet i kommunal sektor ligger på 9,8 % pr. 1.12.2016. I samme tidsrom hadde Gjerstad kommune 6,43 %.

Sykefraværstatistikk	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Abel ungdomsskole	3,30	9,59	2,91	5,58	3,00	1,02	3,42
Administrasjon	4,33	4,16	5,33	4,59	5,88	5,68	8,63
Barneverntjenesten							11,15
Familiehuset	3,20	1,83	3,88	6,58	10,17	10,64	4,10
Fiane skole	1,04	0,72	3,93	7,04	9,63	1,51	4,25
Gjerstad skole	7,33	4,27	10,92	5,95	7,25	1,20	1,80
NAV	1,36	0,37	6,29	6,29	11,15	9,69	3,76
Pleie og omsorg	7,36	6,38	8,91	6,85	9,89	7,47	8,26
Plan, næring og kultur					3,04	14,76	10,22
Samfunn og teknikk	9,65	9,31	7,03	6,54			
Teknisk Drift					12,41	15,61	3,66
Visedal barnehage	12,58	12,37	8,15	11,74	10,51	12,91	6,53
SUM	7,47	6,50	7,29	7,18	9,25	7,86	6,56

Det vises til kommentarer i meldingene fra de enkelte enhetene.

PAI-registeret viser utviklingen i sykefraværet fra 4. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016, og ikke hele 2016. For Gjerstad kommune ble resultatet for hele 2016 på 6,56 %.

3.2 Likestilling og mangfold

Likestillingsarbeid i kommunene er nedfelt i flere lover (Likestillingsloven, Diskrimineringsloven, Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, Arbeidsmiljøloven). Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene, forbudt.

I Gjerstad kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg.

Som arbeidsgiver skal Gjerstad kommune arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon og alder.

I personalpolitikken er hovedmålet at i Gjerstad kommune skal kvinner og menn ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysning av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsettingsforhold (jfr. HTA). Det skal konkret arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i de kvinnedominerte yrkene.

Det skal tilstrebes å øke andelen kvinner på områder med lav kvinneandel og tilsvarende der det er lav andel av menn. Dette gjøres så langt det er kvalifiserte søkere til stillingene. Til alle stillinger som er ledige er praksis at det kalles inn kandidater av begge kjønn til intervju hvis de er kvalifisert for stillingen. Dette er spesielt viktig når det gjelder lederstillinger.

Ansettelsesutvalget er ad hoc-utvalg som består av enhetsleder, personalkonsulent og en representant for den aktuelle fagorganisasjonen. Ved de fleste ansettelser består ansettelsesutvalget av begge kjønn slik intensjonen er.

I 2016 er det ansatt en ny enhetsleder for skolene og ny enhetsleder for Samfunnsenheten.

Pr. 31.12.16 var det 6 kvinner og 4 menn i rådmannens ledergruppe.

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt.

Tabell 10

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn. I Gjerstad kommune. Tall pr. 1. desember i det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall 2014		2015		2016	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	20	8,5	15	6,2	17	6,4
	Kvinner	14	7,2	11	5,5	14	6,5
	Menn	6	14,3	4	9,5	3	5,9
25 - 49,9%	Kvinner og menn	7	3,0	16	6,6	18	6,8
	Kvinner	7	3,6	13	6,5	16	7,4
	Menn			3	7,1	2	3,9
50 - 74,9%	Kvinner og menn	55	23,3	54	22,4	52	19,5
	Kvinner	55	28,4	51	25,6	48	22,3
	Menn			3	7,1	4	7,8
75 - 99,9%	Kvinner og menn	59	25,0	62	25,7	63	23,7
	Kvinner	57	29,4	56	28,1	58	27,0
	Menn	2	4,8	6	14,3	5	9,8
100%	Kvinner og menn	95	40,3	94	39,0	116	43,6
	Kvinner	61	31,4	68	34,2	79	36,7
	Menn	34	81,0	26	61,9	37	72,5

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte.

Tabell 1

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger i Gjerstad kommune.
Tall pr. 1.12.2015 og 1.12.2016 basert på KS' PAI-register.

Kjønn	Månedstjeneste 2016	Grunnlønn 2016	Endring i månedstjeneste 2015-2016	Endring i grunnlønn 2015-2016	Ansatte 2016	Årsverk 2016	Endring i årsverk 2015-2016
Kvinner og menn	39.742	37.699	1,4%	2,3%	266	208	12,2%
Kvinner	39.353	36.961	2,4%	3,1%	215	164	8,2%
Menn	41.186	40.432	-3,2%	-2,4%	51	44	30,0%

Lønnsforhold justert for ulike faktorer.

Tabell 3

Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Gjerstad kommune.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2014, 1.12.2015 og 1.12.2016.

Justert for	Årstall					
	2014		2015		2016	
	Kvinner månedstjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedstjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedstjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	90,7	86,4	90,3	86,5	95,5	91,4
Alder	90,9	87,1	91,4	87,6	96,3	92,4
Ansattgruppe	99,5	97,9	99,2	98,0	102,7	100,3
Stillingskode	99,6	98,5	99,4	98,7	102,6	101,0
Utdanning	96,4	95,0	93,6	93,1	99,2	97,4

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for ansattgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

3.3 HMS-arbeid og oppfølging av sykemeldte

Hver av kommunens 8 driftsenheter er definert som et eget verneområde med et valgt verneombud. Unntaket er Visedal barnehage som har utvidet til to verneombud, dvs. ett på Renstøl barnehage og ett på Alvheim barnehage. Barnehagen har også etablert et eget lokalt arbeidsmiljøutvalg. Alle tre skolene har hvert sitt verneombud, selv om skolene er en enhet fra 01.08.16. Kommunehuset er ett verneområde for Administrasjonsenheten og Samfunnsenheten ekskl. deler av Teknisk drift. Hovedverneombud er valgt av arbeidstakerorganisasjonene i kommunen.

Hovedverneombud (HVO) og verneombud (VO) pr. 31.12.2016 er:

HVO	Astrid Haukenes Bråten	Administrasjonsenheten
VO	Thomas Christensen	Fiane skole
VO	Marit Lohne Presthagen	Gjerstad skole
VO	Olav Engh	Abel ungdomsskole
VO	Helene Øygarden	Renstøl barnehage
VO	Hege Aasbø	Alvheim barnehage
VO	Henning Eng	Teknisk drift (Renhold og vaktmestere)
VO	Darren Fry	NAV Gjerstad
VO	Tom Jacobsen	Kommunehuset
VO	Hege Holte Ausland	Barneverntjenesten Øst i Agder
VO	Ingunn Aagot Ausland	Familiehuset
VO	Cathrine Tegverket	Pleie og omsorg

I henhold til vedtatt HMS-handlingsplan har enhetsleder og verneombud gjennomført årlig vernerunde innenfor sitt verneområde.

Vernerunden for 2016 var lagt opp som en elektronisk vernerunde for å kartlegge arbeidsmiljøet. Dette resulterte i god deltakelse i enhetene. Innspill og merknader som kom frem i vernerundene på de enkelte arbeidsplassene ble presentert i kommunestyresak 16/118 HMS handlingsplan 2017.

Avtalen som Gjerstad kommune har med Yrkeshelse sør AS skal dekke behovet for råd og veiledning innen bedriftshelsetjenestene; Konflikthåndtering, dialogmøter, funksjonsvurdering, utvikling av forebyggende tiltak, fysisk arbeidsmiljø og ergonomi, kvalitetssystem iht. intern – kontrollforskrift HMS.

Det ble høsten 2014 inngått ny IA-avtale med NAV Arbeidslivssenter for perioden 2014-2018, og samtidig utarbeidet en ny lokal IA-plan for perioden.

«Møteplassen» er en månedlig arena som bidrar til en mer systematisk og planmessig oppfølging av sykefravær og arbeidsmiljø.

Møteplassen er til for enhetsledere, tillitsvalgte, verneombud og /eller andre med delegert fullmakt. Der kan det tas opp saker som den enkelte har behov / ønske om å drøfte med noen, få innspill, veiledning i hva en gjør videre mv. Sakene diskuteres i utgangspunktet på generelt grunnlag, behandles konfidensielt og er et "lavterskeltilbud".

De som møter fast er bedriftshelsetjeneste, IA-rådgiver ved Arbeidslivssenteret i Aust Agder, NAV Gjerstad og IA-rådgiver i Gjerstad kommune. Andre deltar ut fra behov. Saker som ønskes tatt opp på møteplassen meldes til IA-rådgiver på forhånd.

3.4 Beredskap

Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet gjennom forebyggende arbeid og beredskap. Når kriser eller katastrofer inntreffer skal kommunen iverksette tiltak for å beskytte befolkningen og sørge for å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner.

Overordnet ROS-analyse for Gjerstad kommune forelå i ny gjennomarbeidet versjon og ble vedtatt i kommunestyret i februar 2016.

I 2016 ble samfunnssikkerhet og beredskap prioritert høyere i Gjerstad kommune enn på flere år tidligere. Kommunen hadde tilsyn fra Fylkesmannen og fikk påpekt noen forbedringsområder i form av et avvik og noen merknader. Gjennom året ble det arbeidet godt med forbedringstiltak innen en rekke områder. Fylkesmannen har bekreftet at avviket og merknadene er lukket innen fristen.

Gjerstad kommunes overordnede beredskapsplan er fullstendig revidert, den er gjort mer operativ og harmonisert med øvrig planverk i kommunen. Plan for befolkningsvarsling, plan for krisekommunikasjon og ressuroversikter er utarbeidet og tatt inn i planen. Alle som har en rolle i beredskapsarbeidet i Gjerstad kommune er nå kjent med kommunens planer og sin rolle/oppgaver. Vi har tatt i bruk system for SMS-varsling av befolkningen i krisesituasjoner (Varsling24) og krisestøtteverktøyet DSB-CIM. En rekke personer i kommunen har gjennomgått intern opplæring i stabstjeneste, bruk av Varsling24 og DSB-CIM.

6. september 2016 deltok kommunen sammen med nødetatene i en større redningsøvelse på Brokelandsheia. Øvingsmomenter for kommunen var å etablere og øve kriseledelsen med støttefunksjoner, øve informasjonsflyt og mediehandtering og å etablere og drifte Evakuerings- og pårørendesenter. Evalueringsrapportene etter øvelsen viste at kommunens oppgaver var løst meget tilfredsstillende.

Det som er og blir en utfordring for kommunen er korte eller lengre strømbrudd. Spesielt gjelder det for øvre del av kommunen. Her mister man raskt mobilkommunikasjon ved bortfall av strøm. Kommunikasjon er spesielt viktig å kunne opprettholde for Gjerstad omsorgssenter, teknisk vakt/kommunaltekniske tjenester og brannvesenet. En helg i november 2016 var det meget stort snøfall på kort tid, noe som medførte ustabil strømforsyning og bortfall av mobilkommunikasjon i omtrent hele kommunen, i ca 12-15 timer. Vegårshei kommune var vesentlig hardere rammet av det samme uværet, med strømstans i flere døgn i store deler av kommunen.

Selv om kommunen benytter seg av satellitt-telefoner i slike situasjoner, er ikke alltid dette den mest fordelaktige formen for kommunikasjon, spesielt på vinterstid, da satellitt-telefonene bare fungerer utendørs. I 2016 har Gjerstad kommune i tillegg til satellitt-telefoner også anskaffet noen nødnettradioer og sikringsradioer for å styrke alternative sambandsmuligheter i krisesituasjoner.

Det er opprettet utvidet kommunalt beredskapsråd fra juni 2016. Det består av ordfører, formannskapet, rådmann, beredskapskoordinator, leder for administrasjonsheten, leder for samfunnsenheten, Kommuneoverlegen, leder psykososialt kriseteam, Lokal brannmester, Politiet ved lensmann, Heimevernet ved områdesjef, Sivilforsvaret v/ distriktssjef. Gjerstad kommune har inngått avtale med Røde Kors om bistand ved beredskap, og representant for Aust-Agder Røde Kors kan inngå i beredskapsrådet.

3.5 Internkontroll

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen, brukes det web-baserte verktøyet QM+. Via kommunens hjemmeside kan ansatte nytte dette verktøyet for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

Bruken av QM+ er noe varierende fra enhet til enhet. Avvik er det som systemet benyttes mest til. Arbeidet med internkontrollsystemet QM+ har i 2016 vært nødt til å nedprioriteres.

3.6 Kompetanseplan

Kompetanse er et relativt begrep, kompetanse for å fylle funksjoner og oppgaver må ses i sammenheng med de krav som stilles til funksjonene og oppgavene som skal løses.

Kompetansebegrepet omfatter både formell kompetanse, dvs. dokumentert kompetanse, og realkompetanse som omhandler kunnskap, ferdigheter, evner og holdninger som ikke er sertifisert eller dokumentert på noen måte.

Overordnet kompetanseplan 2013-2016 ble vedtatt samtidig med ny Personalpolitisk plan i februar 2013. Ifølge denne planen skal enhetenes kompetanseplaner og opplæringsplaner bygge på den overordnede kompetanseplanen.

Det var planlagt en total gjennomgang av kompetansen i organisasjonen, dette ble ikke mulig å gjennomføre og er utsatt. Arbeidet med kompetanseplanen har vært nødt til å nedprioriteres.

En slik gjennomgang vil være viktig for fremtidig utarbeidelse av overordnet kompetanseplan og for enhetenes kompetanseplaner som skal bygge på den overordnede planen.

3.7 Lønnsforhandlinger

Avtaleverket i kommunene har tre forhandlingshjemler:

- Kap. 3 som gjelder kommunens toppledere og enhetsledere.
- Kap. 5 som omfatter andre ledere og enkelte fagstillinger.
- Kap. 4 som omfatter alle øvrige arbeidstakere.

I kap. 3 og kap. 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter vel 30 medarbeidere. I kap. 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt og dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en "pott" til lokale forhandlinger.

2016 var et hovedoppgjør og det ble forhandlet i kap. 3 og kap.5. Forhandlingene ble gjennomført i et godt samarbeidsklima med alle organisasjonene og forhandlingene ble gjennomført uten brudd. Det er forhandlingskapitlene i avtaleverket som gir "føringer" for lokale forhandlinger.

3.8 IKT/telefoni

Gjerstad kommune har sammen med Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli et samarbeid på IKT og telefoni. Alle prosjekter som pågår i kommunen samkjøres og koordineres gjennom DDØ (Den Digitale Østregionen).

Det gjøres kontinuerlig utskiftninger av maskinparken. DDØ skal bygge opp gode rutiner for livsløp av hele maskinparken.

Gjerstad kommune har en avtale på mobiltelefoni, fasttelefoni og bredbånd i samarbeid med DDA (Det Digitale Agder). Det er fremforhandlet en avtale for 30 kommuner og 2 fylkeskommuner om bygging av 160 basestasjoner i Agder. Her har Gjerstad fått 4 nye basestasjoner og oppgradert 2 basestasjoner. Alle basestasjonene vil i løpet av 2017 ha 4G mobilt bredbånd.

Dagens fasttelefonløsning er ikke optimal for Gjerstad kommune som organisasjon, da denne ikke har de integrasjoner som kreves. Med dette menes f. eks. integrasjon mot ansattes kalender. Utskiftning av telefonløsning ville lettet informasjonsflyten mot innbyggere og avlastet ansatte.

3.9. Informasjonssikkerhet

Gjerstad kommune har sammen med Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli et samarbeid innen informasjonssikkerhet. Den enkelte kommune har ansvar for sin egen sikkerhet, men det kreves et nært samarbeid med de andre kommunene og DDØ (Den Digitale Østregionen) for at sikkerheten skal være lik for alle parter.

Arbeidet med informasjonssikkerheten ligger hos administrasjonsenheten og har forbedringspotensialer, men en har måttet nedprioritere arbeidet med dette i 2016 på grunn av bemanningsutfordringer.

Det skal hvert år legges frem en rapport over arbeidet til DDØ rådmannsforum, og denne skal vedlegges årsmeldingen i hver enkelt kommune. Godkjent rapport følger vedlagt.

3.10 Interkommunalt samarbeid

Østre Agder

Østre Agder er en formell overbygning for det aller meste av det interkommunale samarbeidet Gjerstad kommune er med i. Samarbeidet er etablert gjennom godkjenning av vedtekter og styringssystem i de 8 samarbeidende kommunene Arendal, Grimstad, Froland, Åmli, Vegårshei, Tvedestrand, Risør og Gjerstad. Dette samarbeidsorganet har et overordnet og koordinerende ansvar for å sette i gang og gjennomføre ulike samarbeidstiltak.

Styret i Østre Agder består av ordførerne i de 8 kommunene. Rådmennene har talerett, og møter fast i styremøtene. Styret hadde 10 møter i 2016 og behandlet 88 saker. Det var en reduksjon på 12 saker fra 2015. Ordfører Per Kristian Lunden fra Risør er styreleder. Styremøtene holdes rundt om i de ulike kommunene etter tur. Rådmennene har jevnlig møter for å forberede saker til styret.

Ole Jørgen Etholm er sekretariatsleder i 100 % stilling, frikjøpt fra Arendal kommune.

Høsten 2016 ble det igangsatt en prosess for å evaluere det interkommunale samarbeidet i Østre Agder der en særlig ser på om samarbeidet ivaretar den enkelte kommunens behov for tjenesteyting og tjenestesamarbeid, og om det bidrar til positiv samfunnsutvikling og posisjonering for hele regionen. Evalueringsprosessen skal bidra til å styrke eierskapet til Østre Agder i hvert enkelt kommunestyre/bystyre. Evalueringsprosessen fortsetter i 1. halvår 2017.

Viser ellers til Østre Agders egen årsmelding for nærmere detaljer om virksomheten og samarbeidsprosjekter.

Østre Agder har en egen hjemmeside med adresse www.ostreagder.no

Andre interkommunale samarbeid:

IKT:

DDØ (Den Digitale Østregionen) er en felles enhet for IKT-drift i de fem kommunene Vegårshei, Åmli, Tvedestrand, Risør og Gjerstad, med Vegårshei som vertskommune. Denne enheten er viktig for daglig drift og virksomhet i alle de samarbeidende kommunene. Uten dette samarbeidet ville kommunene hver for seg neppe kunnet fulgt opp utviklingen og kravene på dette feltet på samme måte. I 2016-17 foregår utredning av evt sammenslåing av IKT Agder og DDØ, med beslutning i kommunestyrene innen juni 2017.

Skatteinnkreving:

Gjerstad kommune er med i det interkommunale samarbeidet mellom Tvedestrand, Åmli, Risør og Vegårshei om innkreving av skatt. Skatteoppkreverkontoret ligger i Tvedestrand.

Regionalt Næringsfond:

Dette er et samarbeid mellom Tvedestrand, Vegårshei, Åmli, Risør og Gjerstad og Aust-Agder fylkeskommune. Fondet tilføres midler fra fylkeskommunen med en egenandel for de enkelte medlemskommunene tilsvarende 60 % av tilskuddet fra fylkeskommunen. Fondet gir tilskudd til oppstart og utvikling av næringsvirksomhet.

Kulturskolen Øst i Agder:

Dette er et samarbeid mellom Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Gjerstad kommuner, Kulturskolen har et bredt tilbud til elevene innen musikk, dans og kunsthøgskolen, og driver sin virksomhet lokalisert i alle de fire kommunene. Kulturskolens administrasjon er lokalisert i Tvedestrand, og styret består av de fire ordførerne.

RTA - Risør- og Tvedestrandregionens Avfallsselskap A/S:

Selskapet eies av kommunene Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Gjerstad, og er organisert som et aksjeselskap. RTA utfører innsamling og håndtering av alt husholdningsavfall på vegne av de fire eierkommunene, og driver også innsamling av næringsavfall. Selskapet er lokalisert på Hestemyr i Risør, der de drifter mottaksstasjon for avfall og slambehandlingsanlegg, og har sine administrasjonslokaler. RTA utfører også all fakturering og innkreving av renovasjonsavgiften.

VÅG-samarbeidet:

Dette er et samarbeid mellom kommunene Vegårshei, Åmli og Gjerstad og Aust – Agder fylkeskommune om disponering av midler som disse tre kommunene får som kompensasjon for endring av soneinndelingen for arbeidsgiveravgiften. Her har nå de aktuelle bedriftene overtatt mer av styringen selv, mens kommunene har mindre direkte innflytelse.

PPT - samarbeidet:

Fra 1.1.15 sluttet Gjerstad kommune seg til det interkommunale samarbeidet i Østregionen om pedagogisk/psykologiske tjenester. Dette ble etablert for en del år siden mellom Risør, Tvedestrand og Vegårshei, og er lokalisert til Risør.

Barneverntjenesten Øst i Agder:

Fra 1.1.16 var Barneverntjenesten Øst i Agder i funksjon i nye leide lokaler på Brokelandsheia, med Gjerstad kommune som vertskommune, se årsmelding kap 6.8.

4.0 Økonomisk resultat

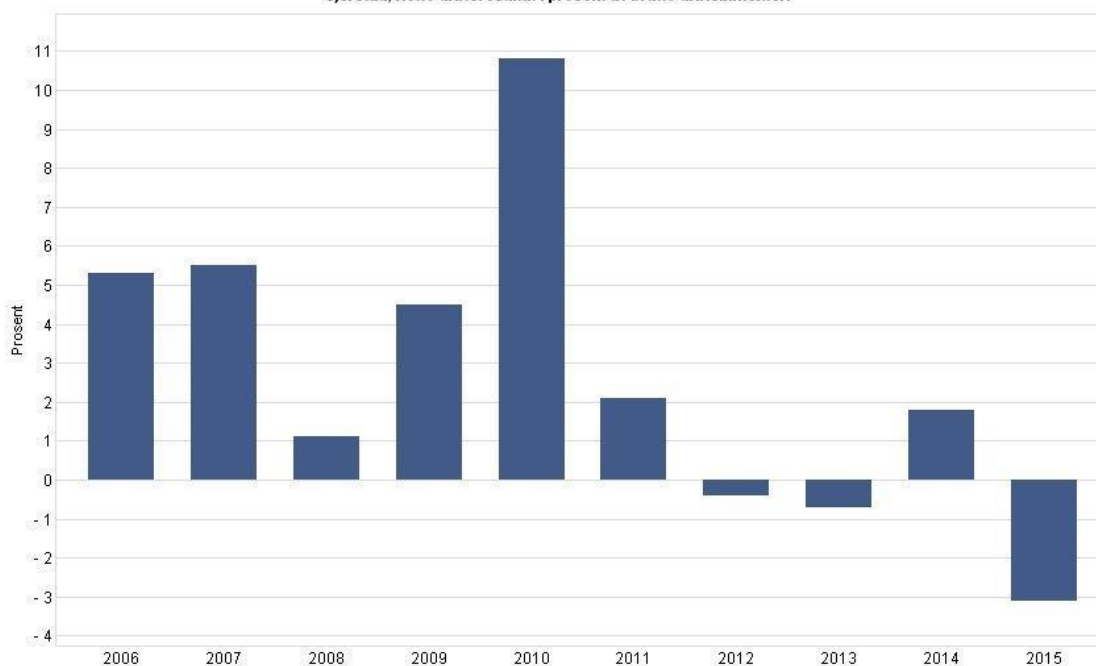
Kommunens økonomiske resultat i 2016 kan sammenfattes slik:

	Regnskap 2016
Rammetilskudd fra staten	-98 224
Andre statlige overføringer	-18 669
Skatt på inntekt og formue	-50 912
Eiendomsskatt	-7 891
Andre driftsinntekter	-85 431
Renteinntekter, utbytte og mottatte avdrag	-6 696
Sum drifts- og finansinntekter	-267 823
Lønn og sosiale utgifter	170 613
Andre driftsutgifter	78 755
Renteutgifter, avdrag og utbetalte lån	22 872
Sum drifts- og finansutgifter ekskl. avskrivninger	272 240
Underskudd (netto driftsresultat)	4 417

(Tabellen er en svært forenklet illustrasjon, og samsvarer ikke med regnskapsforskriftens krav til oppsett. For en mer detaljert oversikt vises det til økonomisk oversikt i eget regnskapsdokument)

Underskuddet utgjør om lag 1,7 % av sum driftsinntekter. Til sammenligning anbefaler Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) at kommuner bør ha et overskudd på minimum 1,75 %. Våre resultater de foregående 10 år har for øvrig utviklet seg slik:

A. Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter - nøkkeltall (K) etter tid.
Gjerstad, Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Avvik mellom regnskap og budsjett kan sammenfattes slik:

	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Avvik fra budsjett	Regnskap 2015
Skatt på inntekt og formue	-50 912	-45 992	4 920	-45 875
Ordinært rammetilskudd	-98 224	-100 040	-1 816	-96 003
Eiendomsskatt	-7 891	-7 425	466	-7 694
Andre generelle statstilskudd	-1 698	-1 811	-113	-1 893
Renteinntekter og utbytte	-6 491	-5 160	1 331	-7 361
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	8 660	8 511	-149	9 330
Avdrag på lån	13 988	14 035	47	13 361
<i>Bruk av disposisjonsfond</i>	-5 605	-5 605	0	-12 445
Frie midler til fordeling drift	-148 173	-143 487	4 686	-148 580
Administrasjonsheten	11 701	11 612	-89	11 094
Politisk virksomhet	2 103	2 345	242	2 530
Skole	30 409	30 726	317	30 821
Visedal barnehage	13 315	13 625	310	12 047
PLO	52 939	45 346	-7 593	48 740
NAV	6 582	6 165	-417	6 506
Familiehuset	10 855	10 010	-845	15 402
Interkommunal barnevernstjeneste	35 525	39 330	3 805	
Samfunnsenheten	16 774	17 340	566	16 464
Kirkelig fellesråd	1 225	1 200	-25	1 175
Lønnsoppgjør / pensjon	-1 712		1 712	-3 902
Fellesinntekter/-utgifter	-31 937	-34 437	-2 500	446
Lærlinger		225	225	
Frie midler brukt til drift	147 779	143 487	-4 292	141 323
Samlet avvik fra budsjett			394	

(Tabellen bygger på data fra regnskapsskjemaene 1A og 1B, men samsvarer ikke med regnskapsforskriftens krav til oppsett av disse. For en komplett oversikt henvises det til skjemaene 1A og 1B i eget regnskapsdokument).

Tabellen ovenfor sier ingenting om kommunens økonomiske resultat som sådan, og gjelder kun tilførsel og bruk av såkalt «frie midler». Enhetenes egne inntekter vises altså ikke her. Som det fremgår har enhetene samlet brukt kr 4.292.000 mer av kommunens frie midler enn budsjettet. Dette motvirkes likevel at tilførselen av frie midler har vært uvanlig stor i 2016, hele kr 4.686.000 over budsjett. Dette innebærer at regnskapet samlet sett viser et resultat som er kr 394.000 bedre enn budsjettet.

Skatt og rammetilskudd

I likhet med resten av landet mottok også Gjerstad betydelig større skatteinntekter enn forutsatt i 2016. Om dette fenomenet sier KS¹:

«Det meste av veksten skyldes at personlige skatteyttere foretok en tilpasning til skattereformen i 2016 ved å ta ut store utbytter i 2015. Det er viktig å være klar over at merskatteveksten i 2016 bare ga ekstra inntekt for året 2016, og i liten grad vil påvirke nivået på forventede skatteinntekter i 2017 og fremover.»

Renter og avdrag

Avdrag betales i henhold til kommunelovens bestemmelser, som angir at lån skal nedbetales med like årlige avdrag innenfor investeringenes økonomiske levetid, altså den forskriftsbestemte avskrivningstiden.

Kommunens renteutgifter er de nærmeste årene svært forutsigbare, da en stor andel av gjelden (hele 200 mill) er bundet til fastrentekontrakter med utløp i henholdsvis 2021 og 2022.

Disposisjonsfond og premieavvik

Som det fremgår av ovenstående oversikt er det i 2016 blitt brukt kr 5.605.000 av disposisjonsfond. Dette føres alltid i henhold til kommunestyrevedtak, uavhengig av om resultatet nødvendiggjør det eller ikke. Imidlertid fantes det kun kr 4,110.000 disponibelt på kommunens generelle disposisjonsfond, og de resterende kr 1.495.000 måtte da som en «nødløsning» hentes fra midler avsatt til dekning av fremtidig amortisering av premieavvik. For igjen å ha full dekning i premieavviksfondet måtte både disse 1.495.000 og årets nettoeffekt av premieavvik kr 1.712.000 tilføres fondet, i alt kr 3.207.000. Imidlertid finnes det kun et budsjettavvik på kr 394.000 som kan tilføres, og fondet vil da stå med en underdekning på kr 2.814.000 som må dekkes inn i senere budsjettår.

Det finnes ikke lenger noe generelt disposisjonsfond i Gjerstad kommune, da hele beholdningen er oppbrukt.

For en komplett oversikt over fondsmidler vises det til regnskapsdokumentet.

Enhetenes resultater

Det største positive avviket finner vi i det interkommunale barnevernssamarbeidet. Det er imidlertid verd å merke seg at kun 13,7 % av dette «tilhører» Gjerstad i henhold til avtalt fordelingsnøkkel. De resterende 86,3 % gjenspeiler seg i lavere bidrag fra samarbeidskommunene, og forklarer det negative avviket under «Fellesinntekter / -utgifter».

For øvrig vises det til enhetenes egne kommentarer hva angår avvik mellom regnskapsresultat og vedtatt budsjett.

---

¹ <http://www.ks.no/fagomrader/okonomi/kommuneokonomi/skatt/hoyere-skatteinntekter-enn-forventet/>

5.0 Investeringsprogrammet

Prosjekt		Regnskap	Regulert	Kommentar
		2016	budsjett 2016	
0380	Veier - Standardheving	955	1000	Utbedringer utført som planlagt.
0420	VA - Kommunalt avløpsnett	67	0	
0421	VA - Oppgradering ledningsnett	240	400	Noe mindre utskifting pga. kapasitetsutfordringer.
1574	Barnevern inventar/innredning 15	324	240	
1575	Barnevern datastyr/sentralbord/mobiltelefoner	234	230	
1601	Brannhydranter 2016	191	150	Utført iht. plan, noe dyrere enn anslått.
1602	Kjøp av areal fra Heimat 2016	134	140	
1603	Beredskapstiltak	100	140	De fleste tiltak gjennomført.
1604	PLD - Kjølring Gjerstadheimen	786	500	
1605	PLD sikringstiltak brannør og gjerde 2016	156	125	Arbeidene ble med omfattende enn antatt
1606	Markedsføringsmateriell bolig- og næringsutvikling	272	300	
1607	Brukt gravemaskin 2016	300	300	
1608	Kjøp av 6 boliger vi leier pr i dag 2016	8 406	8 400	
1609	Abel U-skole aggregat (beredskap) 2016	400	400	Mobilt aggregat kjøpt.
1610	Kjøp av bolig Brokelandsheia	0	1 790	Slutført i 2017
1611	PLD - Senger	153	120	
1612	Boligfelt øvrebygda	0	4 500	
1614	Lukking åpne brannavvik	7	125	Fikk ikke tilsyn før i 2017
1616	Utomhusarbeid Renstøl barnehage	149	150	
1617	Klimaanlegg	342	550	Noe mindre enn plan
1620	Abel skole 1.-10. klasse	108	500	
1623	Traktor 2016	981	980	Ny traktor kjøpt
1624	VAR - Trykkøkingsstasjon Mostad	588	1 000	Ferdig med unntak av strømforsyning, OPV gir tilskudd
1629	PLD - Bekkenspylere	134	140	
1632	PLD - Vakuumeringsmaskin 2016	194	120	
1634	Salg Hoppehagen 25	63	0	Utgifter til takst, megler etc i forbindelse med salg
1635	PLD - Velferdsteknologi	108	150	
1638	Kjøp bolig, Klokkargården 49	1 487	1 450	Leilighet kjøpt
2180	Egenkapital KLP	614	600	
3020	PLD - Ny energikilde oppvarming Gjerstadheimen	97	0	Her har vært store utfordringer mtp. Drift av nytt anlegg
3040	PLD - Tilbygg Hoppehagen 14/15	117	0	For sent mottatt faktura (gjelder 2015)
3080	Visedal barnehage - Tilbygg Renstøl	48	0	For sent mottatt faktura (gjelder 2015)
3090	Visedal barnehage - Ombygging / utv. Alvheim	1 228	1 200	Er slutført.
3320	VAR - Overføringsledning, oppgr. Sunde renseanl.	4 537	4 000	
6040	Investeringer PLD	17	0	
6140	Utstyr og inventar legekontor	487	540	
8200	IKT - Lokale investeringer utenom DDØ	524	700	
	Investeringer i anleggsmidler	24 549	30 940	

Tabellen omfatter kun investeringsregnskapets utgiftsside. For en komplett oversikt inklusiv finansieringstransaksjoner vises det til regnskapet.

6.0 Enhetene

6.1 Administrasjonsenheten

Administrasjonsenhetens visjon er:

“Administrasjonsenheten – kompetanse og kunnskap – alltid”

Administrasjonsenheten er bemannet med godt kvalifiserte medarbeidere som ivaretar sine oppgaver på en god og ansvarsfull måte.

Samholdet i enheten er godt. Ansatte i enheten tar initiativ til sosiale tiltak for ansatte i flere enheter.

Glimt fra virksomheten

Administrasjonsenheten har fokus på arbeidsmiljø, både internt og ut i hele organisasjonen. Enheten har et svært godt og inkluderende arbeidsmiljø. Samarbeidet med ulike aktører for lærling- og praksisplasser har gitt gjensidige og gode erfaringer med ulike ordninger. Enheten har mottatt konkrete og positive tilbakemeldinger fra eksterne samarbeidspartnere og fra våre praktikanter. Kontorfaglærlingen i enheten har vært et svært positiv og godt tilskudd for driften.

Kontorfaglærling Marthe Flaten Haugen. Hun har blant annet hatt ansvaret for TV-aksjonen høsten 2016

6.1.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2016

Enheten har bidratt til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike samarbeidsordninger og utvalg, der hvor det har vært prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud.

Enheten har medvirket til arbeidet med sykefraværsoppfølging gjennom fokus på utfordringsområder. Dette er gjort i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten, NAV, Arbeidslivssenteret og kommunens øvrige enheter.

Enheten har bidratt til videreutvikling av samarbeidet i regionen ved å peke på mulige samarbeidsområder der man sammen kan sikre kvalitet og bedre ressursutnyttelse.

Enheten har arbeidet med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og en god organisasjonskultur.

6.1.2 Måloppnåelse

Enheten har gjennom året bistått andre når det gjelder arbeidsmiljøtiltak og personalsaker/spørsmål. De årlige samarbeidsmøtene med alle enhetene er ikke gjennomført i 2016.

Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført. Dette var en oppgave som dessverre måtte nedprioriteres.

Det har i 2016 vært mye fokus på revisjon/oppgradering av reglementer og retningslinjer.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt, det er konstruktive prosesser på de arenaer hvor arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene møtes.

Lønnsforhandlinger er gjennomført i tråd med god forhandlingskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Medarbeiderdagen ble gjennomført med fokus på arbeidsmiljø og utdeling av arbeidsmiljøprisen. Det hadde vært ønskelig med noe større deltakelse av ansatte denne dagen, så opplegget vil bli endret fra 2017.

“Seniordagen” er gjennomført med informasjon om pensjonsrettigheter som tema. Mange benytter seg av tilbudet om individuell veiledning ved representanter for KLP. Veiledning og hjelp med søknader om pensjon er også gitt ved behov i løpet av året.

Arbeidet med internkontrollsystemet QM+ har vært nødt til å nedprioriteres.

Opplæring og målrettet opplæring i bruk av internkontrollsystemet QM+ er ikke utført. Her gjenstår arbeid for å få et godt system til å fungere optimalt. Grunnet lav bemanning strekker dessverre ikke tiden til for at alle HMS-oppgavene kan utføres på en god måte.

Vernerunden for 2016 ble gjennomført ved elektronisk gjennomgang, og fysisk der hvor dette var nødvendig. Enheten, i samarbeid med alle enheter i kommunen, jobber for at alle som ønsker det kan oppnå større stillingsstørrelse.

Samarbeide med bedriftshelsetjenesten, NAV, Arbeidslivsenteret er gjennomført med fora som f. eks. «Møteplassen», hvor blant annet sykefravær er tema. Møteplassen er en god arena for oppfølging som enhetene benytter godt for å forebygge sykefravær, samt for å prøve å få ansatte tilbake i jobb igjen så raskt som mulig.

Overordnet kompetanseplan ble vedtatt i kommunestyret for fire år siden. Retningslinjer for bruk av sentralt kompetansefond er utarbeidet, og flere enn før har benyttet seg av muligheten til å søke og er blitt tildelt stipend. Retningslinjene for sentralt kompetansefond skal revideres i 2017. Kompetanseplanen er ikke implementert i hele organisasjonen.

Kommunens nettside og sosiale media har vært holdt oppdatert på et minimumsnivå, av ressursmessige grunner. Aktuell kommunal informasjon fra de forskjellige enhetene formidles via hjemmesiden. Skjema for ledere og ansatte oppdateres når dette er nødvendig.

Informasjonsflyten internt via ansattportalen har økt, det er stor reduksjon i masseutsending av E-post til ansatte. Det pågår en kontinuerlig ansvarliggjøring av enhetene til å informere fellestjenesten om møter, frister, arrangementer, mv.

Informasjon til politikere er god, og sendes ut så raskt som mulig. Møteinnkallinger, sakslister og annen informasjon sendes kun elektronisk innen gitte frister. Bruk av elektronisk informasjon er raskere og mer kostnadseffektiv.

Det har vært arbeidet kontinuerlig med bevisstgjøring av enhetenes ansvar for rydding og avlevering til vårt eget depot og til Aust-Agder museum og arkiv. Hele organisasjonen må være godt forberedt arkivmessig i forkant av en eventuell ny kommunestruktur. Det er et kontinuerlig arbeid med å informere enhetene om arkivlovens krav.

Rutinebeskrivelser innen ulike ansvarsområder er utarbeidet i 2016. Prioritering av arbeidsoppgaver internt gjøres slik at de viktigste kommer først, og enheten sørger for overlappende kompetanse der det er mulig. Kurs i aktuelle fagområder gjennomføres kontinuerlig, enten internt eller eksternt.

Saker og henvendelser besvares mer og mer elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt. Det har i løpet av året vært jobbet med innføring av SvarUT, en statlig fellestjeneste for elektronisk utsending av saker og henvendelser. Denne tjenesten vil bli implementert i 1. kvartal 2017.

Interne arbeidsoppgaver er gjennomgått, og overlappingsrutiner er gjennomført på en del oppgaver.

Tilnærmet alle får nå lønsslipp elektronisk, og det gis ikke lenger valg ved ansettelse om lønsslipp på papir.

Innfordringssystemet brukes effektivt, og det utføres renteberegning på alle restanser i nytt innfordringssystem. Tvangsinnfordring brukes hyppigere. Antall inngåtte eFaktura-avtaler på kommunale avgifter har økt.

6.1.3 Kommentarer til driften

Enheden hadde et merforbruk på kr. 89.047,-. Resultatet var vanskelig å forutse da det alltid er knyttet stor usikkerhet til utviklingen på IKT-området, og utfordringer som skjer gjennom året. Enheden har mange fellesutgifter som går på tvers av enhetene. Grunnet lav bemanning er det utfordringer når det gjelder fleksibilitet og arbeidsoppgaver. Langtidssykemelding ga også store utfordringer, men dette ble løst ved kjøp av tjenester fra våre nabokommuner og innleie av vikar.

Sykefraværet i 2016 var:

Korttids:	0,41 %
Langtids:	8,22 %
Samlet:	8,63 %

6.1.4 Utfordringer framover

Enheden utfordringer fremover vil være på bemanning og økonomi. Det er over flere år gjort reduksjoner i bemanning, men arbeidsoppgavene er ikke redusert. Det er på arkiv-, personal- og økonomiområdet innført økte krav. Innføringen av A-melding har ført til store utfordringer og økt arbeidsmengde for ansatte i enheten og ledere i hele organisasjonen.

Det gjøres fortløpende vurdering av hvilke arbeidsoppgaver som kan utføres i fremtiden, og ses spesielt på hvordan oppgavene kan utføres mer effektivt. Enheten har i dag et godt arbeidsmiljø og må jobbe aktivt for å videreføre dette.

6.2 Skolene

6.2.0 Innledning

Enhet for skole består i dag av to barneskoler og en ungdomsskole. De tre skolene var frem til 1. august selvstendige enheter. Pr. 31.12.16 var det i Gjerstadskolene 272 elever. Elevene var da fordelt med 81 elever på Abel, 90 elever på Gjerstad og 101 elever på Fiane. SFO-avdelingene hadde 49 elever til sammen. Årsverk i enheten tilsvarte 42,6 pr. 31.12.16 Det er en lærling knyttet til enheten.

Skolene i Gjerstad er opptatt av å være den gode skole der kunnskap og inkludering er viktig. Hovedsatsningsområder i Gjerstadskolene er Realfagskommune og Ungdomstrinn i Utvikling, i tillegg arbeider vi med inkludering gjennom prosjektet: Vi bryr oss SAMMEN for barn og unge. Trivselen oppleves som god innenfor enheten, både blant elever og ansatte.

Glimt fra virksomheten

Nye førsteklasinger på innskriving ved Fiane skole

Nye førsteklasinger på innskriving ved Gjerstad skole

Besøk på UiA, Abelpris-utdeling

Lyttevenner – en suksess på Gjerstad skole

Åpning av årets Abelseminar på Abel Ungdomsskole, med ordførere fra Risør og Gjerstad, leder av realfagssatsingen i Utdanningsdirektoratet, utdanningsdirektøren fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder og medlem i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget.

6.2.1 Spesielle hendelser/begivenheter i 2016

- De tre skolene har gått fra å være tre enheter til en felles enhet. Omleggingen trådte i kraft fra 01.08.16. Fiane skole og Abel ungdomsskole har fått en felles rektor.
- Felles planleggingsdag for skolene der tema var realfagskommune.
- AbelSeminar har vært gjennomført, for første gang i samarbeid med Risør. Skoler og barnehager har deltatt.
- 3 lærere og en rektor har fullført og bestått videreutdanning gjennom Utdanningsdirektoratets satsing «kompetanse for kvalitet». 3 nye lærere har påbegynt videreutdanning innenfor samme satsing.
- Skolene har startet opp med det tverrfaglige prosjektet innovasjonsledelse, et samarbeid mellom Samfunnsenheten, skolene og fylkesbiblioteket. Rektorene og en lærer har fulgt studiet innovasjonsledelse ved UIA.
- Som en del av prosjektet «Felles læring-Felles ansvar», har representanter fra de tre skolene og Samfunnsenheten vært på ekskursjon til Essunga i Sverige for å se på nye måter å drive spesialundervisning på.
- Gjerstad skole har vært med på oppstartsseminar for Erasmus+ i Athen
- Fiane skole har deltatt i «First lego-league».
- Abel skole startet opp som Lektor2-skole høsten 2016.
- Abel har vært øvingsskole i 6 uker for en fremtidig lærer i realfag.
- Alle tre skoler har gjennomført personaleseminar i løpet av høsten 2016.
- SFO på Fiane feiret 20 års jubileum høsten 2016

Abel Ungdomsskole på tur til Klavfjell

Tidlig innsats/forebygging:

Skolene legger vekt på tidlig innsats. Det satses på god lærertetthet blant de yngste elevene. Alle elever har krav på tilpasset opplæring. Skolene setter inn tiltak i form av kurs så tidlig som mulig ved behov. Skolene arbeider systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, regne, fortelle og bruke IKT) for å hjelpe elevene til en god fremtid og hindre frafall i den videregående skole. Dette arbeidet skal gjøres i nært samarbeid med foresatte og skoleeier.

For å sikre elevene et godt sosialt arbeidsmiljø, gjennomfører skolene en rekke opplegg, ofte i samarbeid med andre (helsesøster, familiehuset), for elever og foresatte. Dette er bl.a. Zippys venner,

Kjærlighet og grenser og MOT. Det er ønskelig at disse programmene videreføres i kommende periode.

Helsesøster skal fortsatt ha faste arbeidsdager på alle skolene.

Kunnskapsformidling

Skolene i Gjerstad fremstår som lærende organisasjoner. Enheten bruker tid og ressurser på etter- og videreutdanning av lærere.

Kommunen har fått forlenget sitt engasjement som realfagskommune. Satsingen har medført sterkere fokus på matematikk, og at matematikkundervisningen er blitt mer praktisk rettet.

Ungdomsskolen har startet opp med Ungdomstrinn i utvikling, der grunntanken er at undervisningen skal bli mer praktisk, relevant, utfordrende og variert. Denne satsingen merkes i klasserommene.

Nasjonale prøver i 2016 viser resultater som ligger over landssnitt for 9. trinn og at tallene tilsvarende landsgjennomsnitt for gjennomføring på 5. og 8. trinn.

Skolebidragsindikatorer for Gjerstad kommune viser gode tall. Skolen bidrar med andre ord godt til kunnskapsformidling for elevene i kommunen.

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Gjerstad kommune har hatt et høyt antall med elever som får spesialundervisning. Tallet er fremdeles høyt. Skolene samarbeider med PPT for å få tallet ned. Flere elever får sin undervisning innenfor tilpasset opplæring nå enn tidligere. Målet er at man skal kunne omprioritere midlene slik at man har større mulighet for å tilby kurs og tidlig innsats gjennom TPO (tilpasset opplæring).

Rekruttering

Det har i 2016 ikke vært problemer med rekruttering til ledige fagarbeiderstillinger. Det er vanskeligere å få dekket opp lærerstillinger i skolene, det merkes en klar nedgang i antall søkere til disse stillingene. Når det må settes inn tilfeldige vikarer, er det en utfordring å finne godt kvalifisert arbeidskraft.

Skole- hjemsamarbeid

Skolene har et godt samarbeid med foreldrene på mange plan. Det er foreldrene som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Foreldrene må bevisstgjøres på hvordan, og hva, de skal hjelpe barna sine med. Foreldreundersøkelsen er gjennomført på alle tre skoler.

Svarprosenten kunne vært høyere, men generelt sier de som svarer på undersøkelsen, at de er godt fornøyd med skolene i Gjerstad.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har vedtatt å ta i mot nye flyktninger og vil prioritere barnefamilier. Det er viktig at barn fra disse familiene får et tilfredsstillende tilbud i grunnleggende norsk slik at de kan fullføre en videregående opplæring og skaffe seg en utdanning. Flere av kommunens enheter samarbeider om å lage en helhetlig plan for disse barna. Skolene tok ikke i mot nye elever fra flyktningfamilier i 2016, men vet at det kommer elever i 2017.

SFO

SFO har gode fritidsaktiviteter og godt foreldresamarbeid. Det er godt samarbeid mellom skole og SFO på begge barneskoler. Gjennom oppfølging av foreldreundersøkelsen og foreldresamtaler sikres kvaliteten på SFO. Arbeidet på SFO støtter opp om skolens mål og handlingsplan.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene.

Elevundersøkelsen viser at det er lite mobbing. Enheten kan allikevel ikke si at det er null mobbing, slik målet er. Skolene har også i år jobbet bevisst med temaet gjennom skolenes satsing på klasseledelse. Skolene har brukt egen plan for et godt psykososialt arbeidsmiljø. Dette er en god plan som sikrer at krenkelser og mobbing håndteres på en skikkelig måte. Videre erkjennes det at skolene alltid må ha fokus på mobbing, dette kan aldri bli godt nok. Elevrådet er en viktig medspiller for å skape et godt psykososialt miljø på skolene. Det oppleves at elevrådene arbeider godt på de

tre skolene. Det gjennomføres minst to elevsamtaler hvert år i tillegg til utviklingssamtaler sammen med foresatte. Disse samtalene er med på å kartlegge og trygge elevens trivsel.

6.2.3 Kommentarer til driften

2016 har vært et innholdsrikt år for enheten. Det har vært stor aktivitet med tanke på utviklingsarbeider og spennende prosjekter som har vært en del av skolehverdagen.

Samlet budsjett for enheten viser et mindreforbruk på rett i overkant av 300 000, dette tilsvarer ca. 1 % av enhetens totale ramme.

Sykefraværet har vært relativt lavt innenfor enheten, men har vært noe høyere i slutten av året. Totalt ligger sykefraværet på 1,8 % på Gjerstad skole, på 4,25 % på Fiane skole og på 3,42 % på Abel ungdomsskole.

6.2.4 utfordringer fremover

- Elevtallet er synkende.
- Å få til jevne, gode resultater i skolen, over tid.
- Etter/videreutdanning i forhold til nye kompetansekrav.
- Stramt budsjett.
- Felles 1 til 10-skole på Abel. Planlegging og bygging av dette.

Hovedtiltak for skolene i Gjerstad:

- Følge opp elevenes utvikling ved bruk av Leseutviklingsskjema (LUS), kartleggingsprøver og nasjonale prøver.
- Gjennomføre og bruke resultatene fra elevundersøkelsen og foreldreundersøkelsen.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Dette skal skje i et nært samarbeid med de foresatte og skoleeier.
- Skolene skal ha fokus på Vurdering for Læring (VFL)
- Bruke tilpasset opplæring i større grad slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut fra kartlagte behov.
- Rekruttering av nytt personale i tråd med kompetansebehov.
- Samordne utviklingsprosjekter, slik at vi får felles satsingsområder for skolene fremover

6.3 Visedal barnehage

Visedal barnehage er fysisk spredt på to hus, Alvheim er en base og Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i søskengrupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135. Barnehagen har pr i dag 26,6 årsverk fordelt på begge hus. Bemanningsnormen følges i forhold til pedagoger. Kommunestyre har vedtatt at øvrig bemanningsnorm skal være 7 barn over 3 år pr ansatt, og 3 barn under 3 år pr ansatt.

Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven.

Glimt fra virksomheten - Forut barneaksjon i Visedal barnehage

I slutten av oktober 2016 avsluttet Visedal barnehage årets Forut Barneaksjon. Dette er et samarbeid barnehagen har hatt over mange år, hvor vi blir kjent med barn i Nepal. Ungene lærer mye om hvordan de bor, hva de leker med og hvordan det er å være barn i Nepal. For unger i Norge er det viktig å lære om verden, og at ikke alle barn har det likt.

Forut lager fine opplegg som gjør at ungene i Visedal blir kjent med enkeltbarn i Nepal gjennom historier, bilder, sang og film.

Arbeidet avsluttes med basar hvor foreldre, søsken, besteforeldre, tanter, onkler og naboer deltar. Det selges mat og lodder, og ungene gjør det meste selv - både av forberedelser og på selve basaren. I år ble også FN-dagen markert som en del av aksjonen.

Vi hadde en fantastisk oppslutning som førte til at vi fikk samla inn mange penger, kr. 15.766. Tusen hjertelig takk til alle flotte foresatte som stiller opp og bidrar.

I barnehageloven står det følgende:

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Det å jobbe med prosjekter som Forut barneaksjon gir begreper som dette innhold, mening og verdi for fremtiden..

6.3.1 – Viktige hendelser/begivenheter i 2016

- Nysgjerrigper-prosjekt.
- Abelseminar med utstilling av kunstprosjekt på Abelsenteret.
- Mottak av tre nye barn fra Syria.
- Kr. 100.000 i tilskudd fra fylkesmannen til internt kompetanseutviklingsprosjekt.
- Kr. 30.000 i tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til innkjøp av realfagsutstyr.
- Kr. 31.500 i tilskudd fra fylkesmannen til svømmeopplæring.
- Deltagelse i opplæringen til KoRus Sør knyttet til barn i rusfamilier.
- Personalseminar.
- Innføring av en prøveordning med to barnehageopptak.

6.3.2 – Måloppnåelse

Mål - Tidlig innsats – enheten skal kunne vise til fem ulike aktiviteter som støtter barn og foreldre i en tidlig fase.

Målet er nådd.

- Bred deltagelse fra barnehagen inn i BiR prosjekt som startet med opplæring gjennom KORUS og endte opp i et lokalt prosjekt kalt Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge i Gjerstad kommune».
- Enheten har opprettet en ny arena for samarbeid mellom foresatte og barnehage; foreldremøte i juni for alle foreldre som starter opp med sine barn i august.
- I samarbeid med flyktingetjenesten, helsestasjon og barnehage har det blitt utarbeidet rutinebeskrivelse for mottagelse av nye flyktningfamilier.
- Innføring av en fast praksis som innebærer bekymringsmelding til barnevernstjenesten i de tilfeller barn mister barnehageplass på grunn av økonomisk mislighold.
- Spe- og småbarnsteamet blir benyttet til veiledning ved behov.

Mål - Visedal barnehage skal kunne peke ut tre ulike tegn på at barnehagen er en god realfagsbarnehage.

Målet er nådd.

- Barnehagen deltar i flere ulike nettverksgrupper i forbindelse med realfagkommunesatsingen.
- Barnehagen har søkt om, og mottatt kr. 100.000 fra fylkesmannen som kompetansemidler. Pengene har blitt og blir framover benyttet til å utvikle «Ordet er mitt- med matematiske briller» Barnehagen benytter egen veileder for å bli gode på barnehagematematikk.
- Abelseminaret er gjennomført, og barnehagen deltok sterkt i planleggingen samt gjennom utforming av et kunstprosjekt som er utstilt på Abelsenteret.
- Enheten har lagd et eget matematikkrom ved et av barnehagehusene.
- Enhetens fysiske miljø bærer preg av dokumentasjon knyttet til realfag.
- Prosjektet «Nysgjerrigper» er gjennomført for alle i enheten.
- Enheten har etter søknad til Utdanningsdirektoratet mottatt støtte til innkjøp av realfagsutstyr.

Mål - Personalet i barnehageenheten skal oppleve det å mestre- hver og en i sin rolle.

Målet er nådd.

- Enheten har hatt to barnehagelærerstudenter i løpet av året, i tillegg en lærling.
- Tilgang på veileder knyttet til Ordet er mitt- med matematiske briller på.
- Kursing av alle pedagoger knyttet til barnehagematematikk.
- Personalseminar på Lyngørporten – gjennomføring av dialogspillet i samarbeid med Arbeidslivssenteret.

- Enhetens spesialpedagog har utdannet seg til logoped og kan benyttes også til dyktiggjøring av andre ansatte.
- Fagkvelder er gjennomført knyttet til ulike tema.

Mål - Enheten skal delta i minst tre nyetablerte lærende nettverk i 2016.

Målet er nådd.

- Deltagelse i styringsgruppe realfagkommune – to personer
- Deltagelse i fokusgruppa for realfagkommune – to personer
- Deltagelse i nettverk med barnehage og skole 1.-2. trinn – tre personer
- Deltagelse i Barn i Rusfamilier - som på slutten av året endte i prosjektet «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge i Gjerstad kommune» - fire personer
- Deltagelse i nettverkssamarbeid med flyktningtjeneste og helsestasjon knyttet til mottak av nye flyktningfamilier – en person
- Deltagelse i prosjektet Felles Læring – Felles Ansvar – to personer

6.3.3 – Kommentarer til driften

2016 har vært et innholdsrikt år for enheten. Spesielt to store prosjekter har preget arbeidet; Realfagkommuneprosjektet og Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge i Gjerstad kommune. Dette er interessante prosjekter som utvikler praksisen vår, og som fører til mye samarbeid på tvers av enhetene. Dette gir mer kunnskap og flere nyttige nettverk.

Oppfølging av sykefravær har stått sterkt i fokus, og dette arbeidet har gitt gode resultater. På årsbasis endte enheten med et prosentfall på 6,53. Arbeidet fikk en god start med et felles personalseminar hvor Arbeidslivssenteret var aktive bidragsyttere.

Enheten har gjennom året vært aktive i arbeidet med å søke eksterne midler til ulike prosjekter, og har erfart at et aktivt utadrettet fokus har gitt resultater.

Som kommune er vi heldige og mottar stadig nye flyktningfamilier, og dette er en berikelse for fellesskapet i barnehagene. I samarbeid med andre enheter har det blitt jobbet med opprettelse, utbedring og kvalitetssikring av gode rutiner rundt mottak av nye familier. Å ta imot flyktninger krever fagkunnskap på mange felt, og gode rutiner sikrer en systematisk bruk av kunnskapen.

Antall barn i andre halvdel av 2016 er noe lavere enn normalt. Dette skyldes at et uvanlig stort kull gikk over til skolen, og et uvanlig lite kull sto for tur til å starte i barnehage. Opptak 2 ble vedtatt som en prøveordning i to år, og har sitt første ekstra opptak i februar 2017. Det kan se ut som to opptak fører til en jevnere drift gjennom året, og at det sikrer større kontinuitet i arbeidet.

6.3.4 - utfordringer framover

- Implementere ny rammeplan for barnehager.
- Økende antall barn med behov for tilrettelegging på ulike måter, spesielt tospråklige familier og deres familier. Tospråklige barn og familier trenger mer systematisk arbeid rundt seg.
- Barnehagens økonomiske rammer, tilpasse seg gjeldende forutsetninger og formidle/få forståelse for konsekvenser ut til brukere og politikere.
- Rekruttere og beholde rett kompetanse.
- Følge opp nye kommunedelplaner som ble vedtatt i 2015.

6.4 Enhet for pleie og omsorg

Glimt fra virksomheten

På tur til Den lille dyrehagen

Seniortrim – samarbeid med barnehagen

Ordfører Inger Løite på jobb i enheten

Elever på Abel har tilvalgsfag i enheten

6.4.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2016

- Seniortrim på Gjerstad omsorgssenter, samarbeidsprosjekt med Visedal barnehage.
- Elever på ungdomsskolen har tilvalgsfag på institusjonen, samarbeidsprosjekt med Abel skole.
- Utbygging av Hoppehagen 16 (Albert Hall) ble ferdigstilt.
- Oppstart av gjennomgang av tjenestene i enheten med bistand fra RO (Ressursenter for omstilling i kommunene).
- Kick off for “Gode pasientforløp” (læringsnettverk i KS regi).
- Deltar sammen med øvrige kommuner i Agder om felles anskaffelse av trygghets- og varslingsteknologi.

6.4.2 Måloppnåelse

Mål: Gi tjenester av god kvalitet.

- Deltar i læringsnettverket “Gode pasientforløp” sammen med 28 andre kommuner i Agder og alle tre sykehusene i Sørlandet sykehus Helseforetak
- Etablert lokalt forbedringsteam i forbindelse med deltakelse i “Gode pasientforløp”
- Innført TILT (Tidlig Identifisering av Livstruende Tilstander) i hjemmesykepleien og på institusjonen.
- Tatt i bruk håndholdte enheter (mobil pleie) i hjemmesykepleien.

- Tatt i bruk elektronisk prosedyreverktøy, "Sykepleiehåndboka".
- Deltar i fagutvalg for eHelse og velferdsteknologi (Østre-Agder).

Mål: Tjenesteutøvelse skal i størst mulig grad utføres i tjenestemottakeres eget hjem.

- Arbeidet med kartlegging og tiltak er påbegynt gjennom strukturerte primærkontaktsamtaler.
- Demensteam har ikke vært i full aktivitet i 2016 pga fravær og mangel på kapasitet
- Endring av dagtilbud/aktivitetstilbud til flere brukergrupper har blitt nedprioritert pga stort ressursbruk på andre områder

Mål: Fokus på ernæring.

- Utarbeidet sjekklister for ernæringsstatus
- Innført rutiner for oppfølging av ernæringsstatus

Mål: Kompetanseheving, rekruttere og beholde fagpersoner.

- Stipend til ansatte som tar videre- og etterutdanning i tråd med opplæringsplan
- Gjennomført internundervisning
- Rekrutteringsstillinger er i bruk på institusjonen, i hjemmetjenesten og i avdeling for funksjonshemmede.
- En sykepleier har tatt videreutdanning i omsorgsteknologi
- To sykepleiere har startet på masterutdanning
- To lærlinger og en ansatt i rekrutteringsstilling ble ferdig utdannet helsefagarbeidere
- En ny helsefaglærling fra august

Mål: Videreutvikle et godt arbeidsmiljø.

- Gjennomført fellesarrangementer for personalet
- Faste møter med tillitsvalgte og verneombud.
- Fulgt opp handlingsplan utarbeidet etter arbeidsmiljøprosjektet høsten 2015, det som gjenstår vil bli tatt med i videre arbeid med oppfølging av RO-rapport (6.4.1, kulepunkt 4)

6.4.3 Kommentarer til driften

Administrasjon

2016 har vært et krevende år og det har ikke lyktes å tilpasse drift til budsjett.

Reduksjon av institusjonsplasser har medført større press på hjemmetjenesten og mindre fleksible tjenester enn tidligere. Tjenesteledere har brukt store deler av arbeidstiden på saksbehandling og vikarinneleie, det har medført lite tid til tjenesteutvikling og personalarbeid.

Deltatt på Fylkesmannens erfaringskonferanse.

Institusjon

På skjermet avdeling har det vært stort press på plasser, det har ikke vært mulig å prioritere korttid- og avlastningsopphold. I tillegg har det vært nødvendig med forsterket skjerming, og i perioder 1:1 bemanning på flere pasienter. Bruk av vikarbyrå fra juni og ut september for å sikre forsvarlig bemanning.

Ved utgangen av 2016 var det i bruk 2 rom mer enn de vedtatte 20 plassene.

Det er kjøpt inn 2 hygienestoler som reduserer belastning og sparer tid for pleieren, videre er det byttet ut 6 sykehussenger.

Hjemmetjenesten

Stort press på omsorgshybler til avlastning, tidsbegrenset opphold og som erstatning for omsorgsbolig. Har vært brukt til medisinsk korttidsopphold, bemanning i hjemmesykepleien er for lav til å gi en god oppfølging. Flere brukere med behov for omfattende tjenester. Arbeidsmengden til hjemmetjenesten varierer i omfang og færre institusjonsplasser medfører større behov.

Grunnbemanning har i store deler av året ikke vært tilstrekkelig for å gi nødvendig helsehjelp. Bruk av vikarbyrå utover ferieavvikling for å sikre forsvarlig bemanning.

Avd. for funksjonshemmede

Videreført aktivitetstilbud på dagtid til 2 brukere, i tillegg 2 VTO plasser (Varig Tilrettelagt arbeid i Ordinær bedrift gjennom NAV). Etter flytting til Hoppehagen 16 (Albert Hall) ble gjennomført i mars er det endring i organisering; en personalgruppe med felles turnus og felles nattevakt. Økende behov for støttekontaktjeneste.

Sykefravær

Totalt sykefravær er 8,26 % (2015:7,47%, 2014: 9,89%)

Enheten følger rutiner i samsvar med IA-avtalen. Det tilrettelegges bl.a ved å endre arbeidssted og tilpasninger av turnus/arbeidstid. Flere langtidssykemeldte er tilbake på jobb, helt eller delvis.

Økonomi

Enheten har et overforbruk på 16,75 % (kr. 7.500.000)

- Ved rammetildeling ble det lagt føringer om at det skulle tas ut en effektivitetsgevinst tilsvarende ca 1,5 mill.kr, det har enheten ikke klart.
- Innleie av personell fra vikarbyrå under ferieavvikling og ut september.
- Nye bemanningsplaner/turnuser i forbindelse med flytting ble ikke gjennomført til planlagt tid fordi ferdigstillelse av Hoppehagen 16 (Albert Hall) ble utsatt.
- Innleie av ekstrahjelp, bruk av overtid ved fravær, styrket bemanning i perioder med stort arbeidspress, pasienter med behov for ekstra skjerming og 1:1 bemanning
- "Overbelegg" på institusjonen, flere pasienter enn budsjettert bemanningsplan
- Enheten har 2 hovedtillitsvalgte og 3 plasstillitsvalgte, alle i turnus som må erstattes ved fravær
- Feil beregning av statlig tilskudd og økt kommunal egenandel.
- Økt sykefravær

Tiltak

Det ble inngått avtale og gjennomført 2 dager med ekstern bistand fra RO (Ressurssenter for omstilling i kommunene) for gjennomgang av enheten. RO leverte en rapport med anbefalinger: "Framtidige tjenester/dimensjonering av kommunens omsorgstjenester"

Det er etablert en arbeidsgruppe bestående av tillitsvalgte, verneombud, ledere i enheten og rådmann som har utarbeidet "Plandokument – arbeid med oppfølging av rapport fra RO"

Dokumentet inneholder konkrete mål og tiltak og det arbeides i grupper.

Bemanningen på institusjonen er redusert etter anbefalt pleiefaktor fra RO, i tillegg er dagtilbudet redusert med en dag pr uke. Innleie av vikarer er på et minimum.

6.4.4 utfordringer framover

Ansatte er den viktigste ressursen i enheten. For å lykkes i å løse utfordringer i tjenestene framover må enheten være en attraktiv arbeidsplass som klarer å beholde og rekruttere dyktige medarbeidere med nødvendig fagkompetanse.

Samhandlingsreformens intensjon er at flere skal få behandling i kommunen, sammen med flere unge brukere med behov for pleie- og omsorgstjenester og bistand i arbeids- og fritidsliv, stigende levealder, flere overlever alvorlig sykdom og flere med demenssykdom, betyr fortsatt økt behov for kompetanse og bemanning.

Satsning på velferdsteknologi og utbygging av omsorgsleiligheter og vil kunne effektivisere hjemmetjenesten og redusere/utsette behov for opphold på institusjon.

Befolkningens forventninger til tjenestene.

6.5 NAV

NAV er en enhet som er eid både av kommunen og staten. Enhetsleder rapporterer til rådmannen i Gjerstad, samt Fylkesdirektøren for NAV i Aust-Agder. Enheten har både statlige og kommunalt ansatte medarbeidere. I tillegg til tjenestene i NAV, har også enheten ansvaret for oppfølging av mennesker med rusproblemer.

Glimt fra virksomheten

Arbeidsgruppa i kommunen, ledet av Samuel Larsen, har vært til stor hjelp for mange av Gjerstad sine innbyggere i 2016. Arbeidsgruppen leier lokaler like ved gamle Sunde Bru. Her utfører gruppen ulike arbeidsoppgaver, men de er også rundt om i kommunen for å yte hjelp.

Noen av arbeidsoppgavene for 2016 har vært som følger:

- Levert ut over 1000 sekker med ved til mennesker som har hatt behov for bistand.
- Pusset opp lokalene til kulturskolen
- Hjulpet til med grøntarealene til kommunen
- Oppsyn med rasteplass på Heiland
- Maling av ulike kommunale bygg

Målet med arbeidsgruppen er å bidra til at medlemmene på sikt kommer ut i ordinært lønnet arbeid. En del arbeidssøkere har ikke dagpenger, men får andre ytelser fra NAV. Tall fra NAV viser at for 2016, er det veldig mange i Gjerstad som har kommet i arbeid gjennom denne gruppen.

6.5.1 – Viktige hendelser/begivenheter i 2016

- Stabilisert utbetalinger av økonomisk sosialhjelp
- Økt bruk av elektronisk kommunikasjon med brukere

6.5.2 – Måloppnåelse

- Andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp mindre enn 4 hver måned
Målsetting er nådd.
- Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år mindre enn 5 pr mnd.
Gjennomsnitt for 2016 er 5 familier pr. mnd.

- Enheten har fått økt kompetanseheving blant de ansatte på området utdanning.
- Statlige mål og føringer
NAV blir målt på hvor mange som i løpet av et år kommer i arbeid av de som står tilmeldt NAV. I tre av fire grupper som vi blir målt på, har vi nådd ønsket resultat.
- Det ble foretatt brukerundersøkelse i 2016 med gode resultater for enheten.

6.5.3 – Kommentarer til driften

Enheten har i 2016 hatt et overforbruk på kr 417 293. Overforbruket skyldes i hovedsak endringer i de statlige reglene for tiltak, der vi hadde budsjettet med å få refundert kr 360 000. Her ble forutsetningene som ble lagt til grunn for budsjettet endret i løpet av budsjettåret. Det er verdt å merke seg at det ble utbetalt mindre økonomisk sosialhjelp enn budsjettet.

For å sikre at budsjettet for 2017 kommer i balanse, holder vi en stilling vakant over noe tid.

Sykefravær

Den kommunale siden av NAV hadde i 2016 et sykefravær på 3,76 %. I tillegg har vi hatt noe sykefravær på statlig side. Vi har dessuten en statlig stilling som ikke er besatt. Vi leier for tiden inn hjelp fra andre NAV-kontor.

6.5.4 – utfordringer fremover

Utfordringen fremover vil blant annet være knyttet til følgende punkter:

- Holde budsjetttrammen på økonomisk sosialhjelp. Budsjettet for 2017 er redusert. Det vil derfor by på ekstra utfordringer nå som økonomien er inne i en lavkonjunktur.
- Fra sentralt hold er det ønske om større NAV-kontorer. Enheten må derfor, sammen med rådmann og politisk nivå ta stilling til om dette er noe vi ønsker for NAV Gjerstad.

6.6 Familiehuset

Visjonen "Sammen gjør vi en forskjell", skal merkes både innad og utad. Med Familiehuset organiseringen, bidrar det til at små sårbare tjenester er bærekraftige. PULS; verdidokumentet er levende og retningsgivende i arbeidet, ansatte skal være pålitelige, uredde, løsningsfokuserede og samarbeidssøkende.

Enheten består av helsestasjon - skolehelsetjeneste, psykisk helsetjeneste, Flyktingetjeneste samt legetjeneste på Brokelandsheia. Støttekontakt og eller avlastning saksbehandles også i enheten.

Glimt fra virksomheten: Å komme som flykting til Gjerstad – hverdagsintegrering

Når vi "får" nye flyktinger til Gjerstad, så kommer disse oftest fra et asylmottak. De ansatte i Flyktingetjenesten avtaler med asylmottaket om reiserute og når vi skal møte dem - oftest kommer de nye med tog til Gjerstad stasjon eller med buss til Brokelandsheia.

Da møter flere ansatte i familiehuset opp, vi inviterer med personer fra andre enheter som barnehage og skole når det er barnefamilie vi tar imot. Så spør vi de "gamle" flyktingene med den samme landbakgrunn om de vil være med. Slik har vi både tolk og kjentmenn med oss. Vi har organisert det slik at det er noen som har laget et velkomstmåltid og alle blir med til leiligheten de skal bo i. Dette er blitt vår tradisjon, og når vi spør noen av de ankomne om hva de husker fra den første tiden, så forteller de om den måten de ble tatt imot på som noe som gikk rett i hjertet. Dette må dere aldri slutte med, fikk vi som råd fra en som ble bosatt for mange år siden.

Vi har med oss flagg, ansatte i barnehagen har med seg barn som de nye skal gå sammen med barnegruppa, tegninger til de nye – dette er kontaktskapende og snart er leken i gang i det nye hjemmet.

Familiehuset framleier leiligheter på det private markedet og det er mange som gir oss mye utstyr helt gratis. Et sted hadde en utleiers mor spurt om det var i orden at hun gjorde leiligheten litt hjemmekoselig, da var det lagt på tepper, satt opp stemningsbelysning, duker og pynt i vinduskarmer og på bordet – vi blir helt rørt fordi noen viser en slik omtanke og ønsker at de nye skal trives her.

På facebook-siden "Flyktningetjenesten i Gjerstad" forteller ansatte om nye som kommer, om hva de trenger akkurat nå. Folk i bygda stiller opp med utstyr til babyer, vinterklær til barn og møbler – dette er alle svært takknemlig for.

Alle som bosettes i Gjerstad starter på VIRK, voksenopplærings-skolen i Risør. De har rett og plikt i følge loven, de drar med 7-bussen og er hjemme igjen kl 16 hver virkedag hele året. De fem ukene med ferie må tas om sommeren. Etter to år med norsk og samfunnsfag går mange videre på grunnskoleopplæring for så å ta videregående skole. Noen ønsker å jobbe etter de to åra.

Det er mange som har tatt sertifikat, ved hjelp av gode "øvingstimer" med gjersdølinger. Mange går videre på skole; fra Risør til Grimstad, noen er ferdig og i arbeid, det er som frisør, bussjåfør, i bedrift, lærlingplass.

Alle trenger å ha norske naboer og bekjente å snakke med i sin iver med å bli kjent og leve livet i Gjerstad. Det trengs en hel bygda til å oppdra nyankomne flyktninger!

6.6.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2016

- Barneverntjenesten flyttet ut av enheten i januar, den interkommunale barneverntjenesten øst i Agder ble etablert på Brokelandsheia.
- Gjerstad legekontor flyttet inn i nye funksjonelle lokaler på Brokelandsheia i mars
- Enheten var på studietur til Grimstad kommune hvor vi hadde et dagsprogram med Kvalifiseringsenheten
- Enheten har utviklet samarbeidsrutiner på tvers av enheter knyttet til mottak av flyktninger
- Mottak for enslige mindreårige har hatt fokus dette året med to statlige mottak i bygda
- Gjerstad har bosatt flere familier fra Syria
- Enheten har nyttiggjort seg NAV arbeidslivsenter i forbyggende arbeid med HMS, egen plan ble utviklet

6.6.2 Måloppnåelse

Mål 1. Gi lovpålagte tjenester som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap

Mål 2. Videreutvikle tverrfaglighet og samhandling

Mål 3. Bidra til, utøve og koordinere helsefremmede og forebyggende arbeid

Mål 4. Bosette flyktninger i henhold til politisk vedtak og følge opp introduksjonsloven

Disse fire målene tilsvarende hovedtiltakene i perioden. Tre av målene er overordnet og gjelder for alle tjenestene i enheten, mens det fjerde er spesifikt for Flyktningetjeneste. Til sammen er det 20 tiltak som er evaluert og enheten kan vise til god måloppnåelse. Mye av arbeidet med tiltakene er prosessarbeid.

Mål 1. De sentrale føringene for helsestasjons- og skolehelsetjeneste er; økt antall årsverk i tråd med de frie inntektene til kommunen. Tjenesten søkte tilskuddsmidler fra helsedirektoratet og mottok midler på tampen av året. Midlene er overført til 2017 og tatt i bruk.

Oppgaven for en helsesøster spenner vidt fra oppfølging av nyfødte til ungdom, og nyere kunnskap fører til stadig flere oppgaver for tjenesten i et folkehelseperspektiv.

Enheten koordinerer vertskommuneoppgaven knyttet til asylmottak, noe som har vært omfattende for både helsetjenester som vi utfører selv og for skoletilbud som vi kjøper av voksenopplærings-skolen i Risør kommune. I løpet av høsten var det 52 enslige mindreårige på Egdehall og Holmen mottak. Skolen flyttet undervisningen fra Holmen hvor de startet i august, til Almestaua og kulturkjelleren etter høstferien og ut året.

Enheten har etablert "Helsetjenester for flyktninger og asylanter" etter modell av Grimstad kommune og iht veiledere fra helsedirektoratet. Ved tverrfaglig innsats på dette feltet har psykisk helsetjeneste også blitt styrket ressursmessig.

Legetjenesten flyttet inn i nye lokaler på Brokelandsheia utpå vinteren. En av fastlegene har hatt permisjon fra mai for å ferdigstille sin spesialitet allmenntjenestemedisin, kommunen brukte vikarbyrå for å skaffe lege i en periode på sommeren.

Jordmortjenesten har vært redusert til 10 % dette året fordi det ikke lot seg gjøre å skaffe vikar i den interkommunale ordningen hvor Vegårshei er vertskommune. Dette medførte økte helsesøsteroppgaver for nyfødte, som skal ha tett oppfølging av disse to yrkesgruppene etter hjemkomst.

Mål 2. Enheten har fått nye medarbeidere i 2016 som medfører at kompetansejobbing pr tjeneste er vektlagt med rutinebeskrivelser, rolle- og stillingsbeskrivelser. Enheten har laget egen HMS-plan, samarbeidskulturen videreutvikles i felles møter i enheten. Tett på-møter hvor rådmann og ordfører har vært invitert til bestemte temaer har vært viktige.

Enheten har utarbeidet samarbeidsavtaler med PLO, gjennomfører faste møter mellom NAV og Flyktningstjeneste.

Enheten er involvert i kommunens satsing på "Vi bryr oss - SAMMEN om barn som bekymrer". Enheten representerer kommunen i samarbeidsorgan for PPT og krisesenter.

Mål 3. Enheten har tatt initiativ til å utvikle en veileder for mottak av nye flyktninger, hvor en arbeidsgruppe på tvers av enheter; barnehage, skole og familiehus har jobbet sammen og har utviklet prosedyrer. Disse er tatt i bruk samtidig med at de utvikles. Det består av ulike prosedyrer for barnefamilier og enslige voksne, samt et sett med skjemaer til formålet.

Helsestasjonen har igjen fått på plass en samarbeidsavtale med Spe - og småbarnsteamet ved sykehusets avdeling for barn og unges psykiske helse etter at samhandlingen var falt ut i en periode.

Skolehelsetjenesten har faste dager på de tre skolene og det jobbes på Abel med samarbeidstiltak som oppfølging av Ungdataundersøkelsen.

SLT; samordna lokale tjenester, en kriminalforebyggende modell i samhandling med politiet har sine faste møter og holder hverandre oppdatert om det som skjer, gjør tiltak når det trengs i tillegg til det forebyggende.

Mål 4. Dette året har Gjerstad kommune bosatt 15 flyktninger, hvorav tre barnefamilier fra Syria. En tidligere bosatt har fått familiegjenforening med sin kone og deres to barn, til sammen er det kommet åtte barn, hvorav to er skolebarn.

Samtlige tiltak er det mål oppnåelse på. Å skaffe de rette leiligheter når vi skal ta imot nye flyktninger er kontinuerlig utfordrende. Småbarnsfamilier må bo i gangavstand til barnehage for å være selvstendige og selv rekke en tidlig buss til skole i Risør. Introduksjonsprogram med individuell plan blir fulgt opp av programrådgiverne i tett samarbeid med voksenopplæringen i Risør.

6.6.3 Kommentarer til driften

Enhetens regnskap viser et merforbruk ved årsoppgjøret. Kjøp av særlig ressurskrevende tjenester som gir kommunen grunnlag for et tilskudd fra helsedirektoratet har gitt oss mindre tilskudd enn budsjettet, dette følges opp. Enheten har også hatt et merforbruk på husleie. Enheten framleier på det private marked og i perioder har vi ikke fått nye flyktninger på plass i rett tid slik at vi får inntekter.

Sykefraværet i 2016 var:

Korttidsfravær: 1,49 % Langtidsfravær: 2,61 % Samlet: 4,10 %

Arbeidsmiljøet preges av positivitet og pågangsmot.

6.6.4 utfordringer framover

- Sammenslåing av Familiehuset med Nav blir en av utfordringene vi står overfor.
- Å holde fokuset på integrering oppe slik at flyktninger kan få kontaktpersoner i bygda
- Samhandle med frivilligheten til beste for aktivitet og hindre ensomhet

6.7 Samfunnsenheten

Teknisk drift og enhet for plan, næring og kultur ble slått sammen til en enhet; Samfunnsenheten, tidlig høsten 2016. Samfunnsenheten har nå en enhetsleder for hele enheten og en tjenesteleder for tekniske tjenester (utedrift og renhold). Enheten beholdt et todelt budsjett for de to «gamle» enhetene fram til 1.1.17, og fulgte handlingsprogrammet for 2016-2019 og årsplanen for 2016, slik den var satt opp, så det er dette årsmeldingen for 2016 bygger på.

Glimt fra virksomheten

Som et motkonjunkturtiltak på det vanskelige arbeidsmarkedet fikk kommunen tildelt kr. 778.000,- fra staten. Disse midlene ble forvaltet av Teknisk drift. Tilskuddsmidlene gav et stort vedlikeholdsløft på kommunens bygningsmasse, primært på kommunale utleieboliger. I tillegg til egen innsats ble det fullrenovert to utleieboliger ved hjelp av innleid byggmester. Nevnte tilskuddsmidler og lønnstilskudd fra NAV, gav oss også muligheten til å tilby to arbeidsledige personer 100 % stilling i fem måneder.

Fagarbeider i Gjerstad kommune, Tom Henry Valle, under arbeidet i en av utleieboligene.

Brokelandsheia: Det er solgt to utviklingsområder til private utbyggere, på til sammen 65 mål, for opparbeidelse, salg og etableringer av forskjellige næringer i tråd med reguleringsbestemmelsene. Til sammen gir dette en markedsmessig drivkraft som merkes i henvendelser til utbyggerne og til kommunen. Samarbeidet mellom kommunen og aktørene fungerer godt og flere spennende etableringer er på trappene.

I 2016 tok biblioteksjefen initiativ til å starte opp **språkkafé** i Gjerstad. Frivilligsentralen har bistått med formidling og frivillige til å delta. Hver 14. dag møtes mennesker som har lyst til å lære mer norsk og lokale innbyggere til en uformell samtale på Gjerstad folkebibliotek. Enkel servering og svært hyggelig.

Språkkafé i Gjerstad folkebibliotek

6.7.1 Teknisk drift

Enhetens arbeidsområder er tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg og anlegg. Enheten ønsker å gi alle brukere av våre tjenester god respons på samtlige henvendelser.

6.7.1.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2016

- Utbedringer av kommunale veier for til sammen en mill.
- Store utbedringer av kommunale bygg, spesielt kommunale utleieboliger
- Flere nye VA-abonnenter
- Teknisk fikk ny traktor
- Betydelige utbedringer VA-nett
- Ombygging/tilbygg Visedal barnehage – avd. Alvheim
- 1.okt ble Teknisk drift en del av Samfunnsenheten
- Oppstart Ad-Hoc-gruppe for 1-10-skole

6.7.1.2 Måloppnåelse

Adm. styring og ledelse:

Mål

God dialog med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell.

Måloppnåelse:

Bemanningssituasjonen har krevd hyppige og konkrete kontor- og driftsmøter, samt sterk prioritering av oppgaver.

- **Mål oppnådd**

Byggesaksbehandling:

Mål

Rask og effektiv saksbehandling med fokus på god byggeskikk.

Måloppnåelse:

Gjerstad kommune har en behandlingstid på 7-10 dager på byggesaksbehandling. Kommunen har ikke utført tilsyn av byggebransjen i 2016.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunal drikkevannsforsyning:

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Måloppnåelse:

Enheten sikrer god drikkevannsforsyning.

Flere tilkoblinger på kommunalt vann for å få stabil gebyrutvikling.

- **Mål oppnådd**

Kommunalt avløp:

Mål

Sikre en miljømessig, forsvarlig og økonomisk god drift av avløpsanleggene iht. utslippstillatelsene.

Måloppnåelse:

Avløpsrensaneanlegget driftes godt. Ny avløpspumpestasjon i Egddalen for å avkloakkere område.

- **Mål oppnådd**

Kommunale bygg (offentlige bygg og anlegg):

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklime, spesielt på skolebygg.

Måloppnåelse:

Det samlede energiforbruket i kommunale bygg viser en positiv tendens. Branntilsyn ble gjennomført, og det gjenstår noen utbedringer knyttet til brannsikkerhet. Energimerking ble ikke gjennomført.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunale utleieboliger:

Mål

Kunne tilby leietakerne er tilfredsstillende standard.

Måloppnåelse:

Månedlige møter mellom NAV, Familiehuset og Samfunnsenheten holdes. Dette for å holde god dialog mellom enhetene og ha fokus på samarbeid for at utleiedelen skal fungere på en best mulig måte. Det er fortsatt vedlikeholdsbehov, men vi har øket fokuset på vedlikehold, og oppgradert flere leiligheter i 2016. To utleieboliger, som var u hensiktsmessige for vårt behov, er solgt i 2016. Det bør opprettes et boligkontor for å kunne samkjøre oppgaver knyttet til utleie.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunale veier:

Mål

Økt sommervedlikehold.

Måloppnåelse:

Sommer- og vintervedlikeholdet er tilfredsstillende. Rullering av trafikksikkerhetsplan er ikke påbegynt, men planarbeidet vil ha oppstart i 2017.

- Mål oppnådd da bedre utstyr kom på plass – traktor og gravemaskin

6.7.1.3 Kommentarer til driften

Enheten hadde et overforbruk på kr. 300.000,-, tilsvarende 2,6 prosent. Overforbruket er fordelt på flere tjenester og skyldes ikke noen enkelt hendelse. Utgiftssiden var ca. 2 mill. høyere enn budsjettet. Grunnen til at ikke underskuddet er høyere, er at inntektssiden også har vært noe høyere enn budsjettet.

Sykefraværet i 2016 var:

Korttids:	2,00 %
Langtids:	1,66 %
Samlet:	3,66 %

6.7.1.4 utfordringer fremover

- Avsette tilstrekkelig tid og kapasitet til nødvendig opplæring innen fagområdene kart og oppmåling.
- Fortsette opplæringen og bruk av nytt forvaltnings, drifts og vedlikeholdsprogram (FDV) – Facilit.
- Overholde frister innen saksbehandling.
- Forsvarlig drift innenfor tildelt budsjettramme.
- God prosjektgjennomføring.
- Få utført lukking av avvik etter branntilsyn.
- Organisere et forsvarlig renhold.
- Oppfølging av kommunestyrevedtak ang. krav om tilknytning av flere VA-abonnenter.
- Opprettholde et godt arbeidsmiljø.
- Større innsats på vedlikehold av kommunale utleieboliger

6.7.2 Enhet plan, næring og kultur

6.7.2.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2016

- Enheten har bistått i arbeidet med å få utarbeidet ny rusmiddelpolitisk handlingsplan
- Oppstart arbeid med merkevarestrategi for Gjerstad
- Et samlet Agder med press for å få koblet Sørlandsbanen og Vestfoldbanen til nye Grenlandsbanen. Gjerstad har bistått aktivt i arbeidet.
- Oppfølging strategisk næringsplan for Østre Agder. Bl.a. arbeid med vekstkultur og fått på plass 1. utgave av en felles næringsarealbank for alle kommunene i regionen. Tett samarbeid med prosjektleder i Østre Agder.
- Koordinering KoRus-programmet; «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge»
- Utarbeidet ny kommunal planstrategi for 2017-2020
- Oppstart arbeid med å få på plass boligstrategi (boligområder)
- Tilsyn beredskapsarbeid – beredskapsplan utarbeidet
- Oppstart av et innovasjonssamarbeid mellom skolebibliotek og folkebibliotek – Gjerstad tildelt midler som pilotkommune
- Salg av to store utviklingsområder til næringsformål på Brokelandsheia

6.7.2.2 Måloppnåelse

Adm. styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Måloppnåelse:

- Det var noen utfordringer i PNK første halvår av 2016 pga. sykmelding i ledelsen, og deretter sammenslåing med Teknisk drift til Samfunnsenheten 1.okt., men vi har fått jobbet godt de siste månedene av året og fått samkjørt oss på en god måte.
- Ny enhetsleder har jobbet med å avvikle div. arbeidsoppgaver og sette seg inn i ny stilling.
- Bemanningssituasjonen har krevd hyppige samarbeidsmøter og omfordeling av oppgaver.
- **Mål delvis oppnådd**

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak.

Måloppnåelse:

Det har vært jobbet godt med prosjekter og arbeidsoppgaver innad i enheten og planarbeid og prosjekter på tvers av fag og enheter. Politiske vedtak har blitt fulgt opp.

- **Mål oppnådd**

Skole- og barnehagefaglig rådgiver

Mål

Være en ressurs for skole og barnehage.

Måloppnåelse:

- **Mål oppnådd**

Mål

Gi veiledning, følge opp og videreformidle informasjon til enhetene.

Måloppnåelse:

Vi startet i 2016 opp igjen felles oppvekstmøter, som hadde ligget brakk en periode.

- **Mål oppnådd**

Mål

Realfagskommunen Gjerstad – best når det gjelder.

Måloppnåelse:

Rådmannen har vært prosjektleder her og fulgt opp prosjektet tett. Prosjektet har gitt synergier og tettere samarbeid mellom skole og barnehage.

- **Mål oppnådd**

Mål

Danne lokale lærende nettverk.

Måloppnåelse:

Dette har vært gjennomført i forbindelse med prosjektene som både skole og barnehage er med på.

- **Mål oppnådd**

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet.

Måloppnåelse:

Det har vært løpende kontakt mellom kulturskolerektor og biblioteksjef/kulturkonsulent. To møter for lag og foreninger har vært avholdt.

- **Mål oppnådd**

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter.

Måloppnåelse:

- Det har vært ulike aktiviteter for barnehagebarn og skoleelever gjennom Den kulturelle skolesekken (DKS) og Den kulturelle bæremeisen.
- Alle Gjerstad skoles klasser har vært på folkebiblioteket til litteraturformidling.
- Kommunen har startet opp et prosjekt, «Ung aktiv», med bl.a. fokus på deltakelse på fritidsaktiviteter (– dette prosjektet videreføres og settes enda mer trykk på i 2017).
- Det har vært jobbet aktivt med å oppdatere lister over hva som finnes av fritidstilbud i kommunen og kjentgjøring av disse.

- **Mål oppnådd**

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Måloppnåelse:

- 25 arrangementer har vært avholdt på biblioteket og i regi av biblioteket, derav:
  - 4 foredrag: «Barndom og barndommens historie», «Seksualitet og prostitusjonens historie», «Psykiatrien og andre sykdommers historie», «Hva er kulturminner?»
  - 2 debatter «Hva kan gjøres for å skape gode forhold for asylantene som kommer til Gjerstad» og «Gjerstads kulturminner»
  - regelmessig språkkafé hver 14. dag
  - 2 spillekvelder
  - 1 sommerles-arrangement

- Seniorsurf
- 8 litteraturformidling- og høytlesingsarrangementer
- Biblioteksjefen har formidlet litteratur på skolene etter forespørsel.
- Den lokale debattarena etablert i 2014 er videreført i 2016.
- Effektiv bruk av sosiale medier i markedsføringen av bibliotekets tilbud er gjennomført via egen nettside for folkebiblioteket, Webløft, og egen Facebook-side.
- Arbeidet med å få et Meråpent folkebibliotek startet høsten 2016 og planlegges klart i løpet av 2017.
- **Mål oppnådd**

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebibliotekene og være en faglig støttespiller.

Måloppnåelse:

Høsten 2016 ble kommunen pilot i et 2-årig prosjekt «Læringsglede og innovasjon – biblioteksamarbeid som drivkraft i Gjerstad kommune» med midler fra Nasjonalbiblioteket og Aust-Agder bibliotek- og kulturformidling. Det har ført til økt samarbeid med skolene.

- **Mål oppnådd**

Folkehelsearbeid

Mål

Implementere folkehelseperspektivet i alle enheter.

Måloppnåelse:

Vi har flere tverrfaglige prosjekter gående, hvor vi jobber med å se på viktigheten av å samarbeide for å få et løft i folkehelsen. Det største prosjektet, som flest enheter er involvert er BIR-programmet «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge»

- **Mål oppnådd**

Mål

Knytte folkehelsearbeidet tettere opp mot kommunens ledelse.

Måloppnåelse:

Gjennomføring av Ungdata-undersøkelsen med kommuneledelsen tett på både ifm gjennomføring og oppfølging. Rådmannen leder prosessgruppen som arbeider med folkehelseoversikt- og arbeid. Her er gjennomført litt færre møter enn ønskelig i 2016.

- **Mål delvis oppnådd**

Mål

Tettere kobling mellom kommuneoverlegens og folkehelsekoordinators arbeid med folkehelse som samfunnsaspekt.

Måloppnåelse:

På dette området er det forbedringspotensiale. Det har vært vanskelig for kommuneoverlegen å prioritere nok tid til dette.

- **Mål ikke oppnådd**

Mål

Legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Måloppnåelse:

- Det er nå innarbeidet mål for dette i alle kommunens planer, og kulturansvarlig oppdaterer oversikt over alle kommunens fritidstilbud hvert halvår. Det er lagt en plan for å få synliggjort hvilke tilbud som finnes, i samarbeid med barnehage og skole.
- Kommunen har startet opp prosjektet «Ung aktiv», som skal ta til for fullt 2017.

- Ungdata-undersøkelsen viser en liten forbedring i ungdoms deltakelse på fritidsaktiviteter fra 2014, men det er enda et stykke vei å gå for å komme dit vi ønsker.
- **Mål oppnådd**

Senter- og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv.

Måloppnåelse:

- Deltatt aktivt i arbeidet i næringsnettverket. Blant annet som pådriver og kravstiller for felles næringsarealbank.
- Oppsøkt det lokale næringslivet i hele bygda for økt samarbeid mellom kommunen og den enkelte, alene og sammen med ordfører.
- Tatt initiativ overfor eiendomsutviklere med hensyn til markedsføring, omtaler og praktisk tilrettelegging.
- Gitt etablerere bistand med forretningsplaner og finansieringsmuligheter ved oppstart og etablerte virksomheter bistand ved nyutvikling, eller omstilling hvor også andre offentlige instanser samarbeider.
- 10 bedrifter, både etablerte, nystartede og kvinnelige oppstartere har fått tilskudd til etablering, markedsutvikling og omstilling. Fondet har vært et særlig viktig virkemiddel i forbindelse med oljekrisen.
- **Mål oppnådd**

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og framtidsrettet næringsområde og det ledende næringsområdet i østregionen.

Måloppnåelse:

- Fokus på videreutvikling gjennom eiendomsutviklere, herunder etableringer innen volumvarehandel, bilrelatert, lager og logistikk samt SMB.
- Økt innsatsen på salg av tomter innen definert Sentrumsområde.
- Disse tre satsningsområdene på Brokelandsheia bidrar til økt aktivitet og attraktivitet. Målinger av denne type aktivitet på 12 måneders horisont er i midlertid vanskelig, da tidshorisonten er vesentlig lenger mht f.eks oppsett av fysiske bygg.
- Har fått utført en uavhengig prisstudie på tomter for å plassere Brokelandsheia prismessig mellom Kragerø til Lindesnes.
- Tatt initiativ overfor Næringsutvalget om igangsetting av en Merkevarerstrategi for Gjerstad totalt og Brokelandsheia spesielt.
- **Mål oppnådd**

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning og variert boligtilbud.

Måloppnåelse:

Plan og byggesak har god dialog. Det har vært jobbet kontinuerlig med å få tilrettelagt varierte og gode boligtomter og boligfelt både i tilknytning til Kirkebygda og Brokelandsheia.

- **Mål oppnådd**

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning.

Måloppnåelse:

- Det er bestemt at man ønsker å revidere klima- og energiplanen, da denne er for perioden 2010-2013 og at det har skjedd en del innen dette feltet som gjør det er aktuelt med en oppdatert plan. Planlagt oppstart er slutten av 2017
- Kommunens landbruksplan blir fulgt
- Arbeidet med å lage en kulturminneplan for kommunen er igangsatt
- Det er ikke foretatt naturtypekartlegging for kommunen
- **Mål delvis oppnådd**

Landbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn rapportens sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting.

Måloppnåelse:

- Landbruksplanen satte blant annet fokus på nye skogbruksplaner i Gjerstad. Disse planene er et meget nyttig verktøy for skogeierne og samtidig et godt redskap for kommunen i arbeidet med å få opp aktiviteten på ungskogpleie spesielt.
- Kommunen hadde i samarbeid med faghjelp i skogbruk et aktivt og godt år i 2016. Olav Songedal fra Vegårshei er ny faghjelp etter Terje Asdal.
- Kommunen har for femte år på rad brukt opp tilskuddsmidlene tildelt av staten. Vi har hatt en utfordring med økt kamp om tilskuddsmidler og etterslep (ikke nok midler til å tildele alle tilskudd i 2016, noen får i 2017).
- Det ble ikke sendt ut skogkontrakter til skogeierne i 2016 grunnet økt kamp om tilskuddsmidler og etterslep på utbetalinger.
- I Gjerstad ble det avirket 23 384 m³ (ca. 2000 m³ mindre enn 2015) i 2016, med en bruttoverdi på 7 250 741 kr.
- **Mål oppnådd**

Mål

Gjerstad kommune skal sammen med landbrukets næringsorganisasjoner og rådgivningstjenester ha fokus på økt husdyrbruk i kommunen.

Måloppnåelse:

- Antall foretak som søker produksjonstilskudd i landbruket har økt
- Innmarksbeite-tiltak prioriteres i tilskuddsordningene "Regionalt miljøprogram" og "Spesielle miljøtiltak i jordbruket"
- Det er gjennomført informasjonsmøter knyttet til tilskuddsordningene i samarbeid med fylkesmannen, landbruksrådgivningen og næringsorganisasjonene
- **Mål oppnådd**

Beredskap

Mål

Sikre at Gjerstad kommune har et best mulig beredskapsapparat for å kunne håndtere alle typer uønskede hendelser og kriser.

Måloppnåelse:

Kommunen har revidert sin overordnede beredskapsplan. Planen er tilpasset, og godt forankret i kommunen. Kommunen har tatt i bruk Varsling24 og DSB-CIM for å styrke vårt beredskapsarbeid. Varsling24 er til befolkningsvarsling og DSB-CIM er et elektronisk styringsverktøy for kommunens kriseledelse. Kommunen deltok i en stor LRS-øvelse. Øvelsen viste at kommunen er godt forberedt på å håndtere kriser som måtte oppstå

- **Mål oppnådd**

6.7.2.3 Kommentarer til driften

I første halvår 2016 var enheten preget av høyt sykefravær i form av langtidssykemelding, og enheten merker at det er vakanse på en stilling innen kart og GIS. Likevel har enheten fått til mye. Det har vært leid inn hjelp til opplæring i kart og oppmåling, samt kartressurs til utførelse av kartregister etc. Nye tverrfaglige prosjekter er startet opp, og prosesser er igangsatt og fulgt godt opp av enheten.

PNK ble i løpet av høsten slått sammen med Teknisk drift til Samfunnsenheten. De ansatte i begge enheter har vist stor toleranse og forståelse for omleggingen, og jobber godt på tvers og innenfor sine fag/fagfelt.

Sykefraværet i 2016 var:

Korttids:	1,69 %	(en reduksjon fra 2,49 % i 2015)
Langtids:	8,54 %	(en reduksjon fra 12,27 % i 2015)
Samlet:	10,22 %	(en reduksjon fra 14,76 % i 2015)

Enheden hadde et overskudd på 875 588 kr i 2016, som i hovedsak skyldes refusjon for sykemeldinger og at enheten av forskjellige årsaker ikke hadde mulighet til å ansette noen i stillingen plan/kart.

6.7.2.4 utfordringer fremover

- Gjengroing av kulturlandskap
- Beholde og rekruttere fagfolk – enheten mangler i dag fagkompetanse på kartdelen i arealplanlegging; det er slik det er nå ikke mulig å lage arealplaner og kommuneplanens arealdel uten å leie inn ekstern hjelp, eller evt. skolere en ansatt i GIS-line/plankartoppbygging
- Få til et godt regionalt samarbeid om næringsutvikling
- Ivareta arbeidet som ligger i myndighetsrollen/funksjonen som barnehage- og skolefaglig rådgiver – dette har tidligere vært en 60 % stilling som nå deles mellom enhetsleder for Samfunnsenheten og rådmann
- Gjennomføring av alle plan- og prosjektoppgaver

Det er et stort press på enheten når det gjelder arbeidsoppgaver, utredninger og planprosesser grunnet vakanse i en stilling, og dette merkes til tider blant de ansatte.

6.8 Barneverntjenesten Øst i Agder

Faktaopplysninger

Barneverntjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 som en interkommunal tjeneste for kommunene Gjerstad Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 20,9 årsverk. Organisatorisk er tjenesten delt i tre team, undersøkelser og hjelpetiltak for barn 0-6 år, undersøkelser og hjelpetiltak for barn 7-18 år og barn som bor i fosterhjem og institusjon. I tillegg kommer 1,8 årsverk merkantile tjenester og barnevernleder.

Barneverntjenesten Øst i Agder holder til på Brokelandsheia

Barneverntjenesten Øst i Agder skal yte barneverntjenester etter barnevernloven. Disse består av:

- Mottak og behandling av meldinger
- Barnevernundersøkelser
- Hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak for bosatte enslige mindreårige flyktninger (Risør)
- Tilsyn av fosterhjem
- Tilsyn etter pålegg fra retten (barneloven)
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner

Visjon for tjenesten: Et robust og tilgjengelig barnevern med høy kompetanse.

Glimt fra virksomheten

Den viktigste hendelsen i 2016 var innflyttingen i nytt bygg på Brokelandsheia. Fem barneverntjenester ble da samlet til «ett rike» i tidsriktige lokaler med alt på ett plan. Selve innflyttingen skjedde i uke 2 og 3. Databasene fra de fem kommunene ble parallelt samlet til en base med 5 distrikter. Det skal ikke stikkes under en stol at de første ukene bød på store driftsmessige utfordringer, men en entusiastisk og sporty gjeng tok tak der det trengtes og fikk etter kort tid kontroll på de fleste oppgavene. Gjerstad kommune som vertskommune har fra dag en bidratt på en positiv måte.

Den formelle åpningen skjedde 1. mars med inviterte gjester fra alle fem kommunene, samarbeidspartnere, brukerorganisasjoner og Fylkesmannen. Av programmet kan nevnes at ordfører Inger Løite ønsket velkommen og Fylkesmann Stein A. Ytterdahl foretok den formelle åpningen. Lokalpressen var til stede og dekket markeringen.

De fem kommunene i Østregionen inngikk fra 1. juni 2016 en avtale om kjøp av akuttbistand fra Arendal kommune. Avtalen går ut på at Barnevernvakten i Arendal dekker behovet for slike tjenester utenfor ordinær arbeidstid.

I perioden februar – november 2016 gjennomførte barneverntjenesten egenvurderingstilsyn på oppdrag fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Tilsynet gjaldt behandling av meldinger og tilbakemelding til melder. Tilsynet viste at det meste er på plass, men med noe svikt i rutinene for tilbakemelding til melder. Dette ble rettet opp og redegjort for i tilbakemelding til Fylkesmannen som deretter lukket avvikene.

Ansatte samlet på utsiden av det nye kontorbygget på åpningsdagen.

6.8.1 Måloppnåelse

Mål

Barneverntjenesten i tilnærmet normal drift fra 01.02.16.

Målet ble i hovedsak nådd

Mål

Overholde lovhjemlede frister for barnevernet

Målet er nådd med svært få unntak

Mål

Gi aldersgruppen 0-3 et kvalitetsmessig godt tilbud.

Målet delvis nådd, jf. kommentarer til driften.

Mål

Gi inntil 20 mindreårige flyktninger et forsvarlig barneverntilbud.

Målet nådd for ca. 30 mindreårige flyktninger (Risør)

Mål

Starte en prosess for å legge grunnlaget for en organisasjon som utvikler medarbeiderne.

Målet er delvis nådd, jf. kommentarer til driften.

6.8.2 Kommentar til driften

Tjenesten hadde i 2016 et regnskapsmessig overskudd på nesten 3,8 mill. Årsakene til dette er sammensatt. Budsjettet for 2016 tok utgangspunkt i de fem barneverntjenestens budsjett for 2014 tillagt prisstigning. Medvirkende faktorer til et så stort overskudd kan være:

En «opprydning» i alle fem kommunene før sammenslåingen hvor en avsluttet en del løpende hjelpetiltak.

Langtidssykemeldte hvor en fikk refundert sykepengen samtidig som vikarer ikke ble tatt inn.

Mindre kjøp av private konsulenter/aktører.

Innskrenking på antall årsverk i de fem tjenestene før sammenslåingen.

En begrensning i driftsutgiftene de to-tre første månedene fordi fokus var rettet mot å få tjenesten i gang.

Fraværstatikken for 2016 viste et totalt sykefravær på 11,15 %, hvor korttidsfraværet var på 1,45 % og langtidsfraværet 9,71 %. Dette er tall som har holdt seg stabilt gjennom hele 2016. Fraværet henger i liten grad sammen med arbeidsmiljøet.

Gjennom 2016 har tjenesten opplevd en økt pågang i form av meldinger og undersøkelser med en topp i november. Mot slutten av året var det bare så vidt tjenesten greide å ta unna strømmen av nye undersøkelser på en forsvarlig måte. Dette har hatt som konsekvens at tiltaksarbeidet i familiene ikke har holdt en god nok kvalitet. En annen konsekvens har vært at tjenesten ikke har fått utarbeidet en opplæringsplan og at oppfølgingen av hver medarbeider har vært mangelfull.

Barneverntjenesten Øst i Agder legger stor vekt på kompetanseutvikling og har i 2016 hatt tre medarbeider på ulike videreutdanninger. I tillegg har noen medarbeidere fått opplæring i barnesamtale (DCM). Representanter fra barneverntjenesten har tatt del i brede forebyggende prosjekter i fire av våre fem kommuner; BIR (Barn i rusfamilier) i Tvedestrand og Gjerstad og BTI (Bedre tværfaglig innsats) i Risør og Åmli. Høsten 2016 ble psykolog knyttet til barneverntjenesten som fast veileder.

6.8.3 utfordringer framover

Den siste tids offentlige debatt om barnevernet gir utfordringer til en hardt presset tjeneste. Kravene til barneverntjenesten skjerpes ytterligere når det gjelder kompetanse, ledelse og kvalitet på arbeidet. Dette er en forutsetning for å ha tillit hos brukere og samarbeidspartnere.

Barneverntjenesten Øst i Agder ønsker å møte disse utfordringer på en offensiv og framtidsrettet måte. Grunnlaget for å få dette til er god ledelse, nok ressurser, kompetanseutvikling og en god evne til dialog med brukere, samarbeidspartnere og offentlighet. Dette er utfordringer

Barneverntjenesten Øst i Agder vil ta på alvor.

Vedlegg

Gjerstad Eldreråd

Viktige begivenheter/hendelser i 2016

Rådet konstituerte seg den 19. januar 2016.

Måloppnåelse

- Ha oppmerksomhet rettet mot eldres levekår
Rådet har hele tiden fokus på dette.
- Følge opp utviklingen på omsorgssenteret mht. reduksjon i antall sykehjemsplasser
Rådet har hatt sterkt fokus på dette, fått informasjon, og nestleder har også blitt intervjuet om prosessen.
Rådet har i budsjettbehandlingen uttrykt bekymring for om ramma til pleie og omsorg for 2017 vil holde.
- Få teleslynge i kommunestyresalen
Dette skulle vært fulgt opp i budsjettbehandlingen, men ble ikke gjort.
- Ta initiativ til/medvirke til samarbeidsmøter i østregionen
Fellesmøtene med de andre råda i regionen har «lagt på is».
- Delta på kurs/samlinger
Leder deltok på pensjonistforbundets kurs i bruk av nettbrett den 17.8.16.
Rådet deltok på fylkeseldrerådskonferansen den 22.9.16.
Rådet får alle kursinvitasjoner som kommer, referert i møtene.

Kommentarer til driften

Rådet har i 2016 avholdt 6 møter og behandlet 32 saker. I 2015 var tallene 10 møter og 47 saker.

Rådet har med virkning fra 2013 – dersom det er saker av interesse - faste møter hver tirsdag før kommunestyremøtene for å se gjennom sakskartet.

Utover å behandle ordinære saker slik som årsmelding/årsplan/handlingsprogram mv., har rådet bl.a. valgt styremedlem til frivilligsentralen.

Rådet tar også opp saker på eget initiativ.

Det nevnes her:

- Overføring av gudstjeneste fra kirka til omsorgssenteret
- Kurs i bruk av nettbrett og smarttelefon for eldre
- Brøyting for eldre og syke
- Hvordan øyeblikkelig hjelp fungerer
- Parkeringsproblemer ved omsorgssenteret

Administrasjonsenheten stiller med nødvendig sekretærhjelp og Kai Høgbråt er rådets faste sekretær.

Rådet har hatt et godt kollegialt forhold!

Målsettinger framover

- Ha oppmerksomhet rettet mot eldres levekår
- Følge opp utviklingen på omsorgssenteret mht. reduksjon i antall sykehjemsplasser
- Få teleslynge i kommunestyresalen
- Ta initiativ til/medvirke til samarbeidsmøter i østregionen
- Delta på kurs/samlinger

Brukerråd ved institusjon

Eldrerådet er også brukerråd ved omsorgssenteret.

Rådet stilte tidlig på året spørsmål ved om det også skulle gjennomføres besøk ved omsorgsboligene. Konklusjonen ble at det var unødvendig.

Brukerrådet gjennomførte to tilsynsbesøk i 2016, den 23. mai og 22. november.

Besøka viser at alt ser ut til å fungere bra.

Samarbeidet mellom eldreråd/brukerråd og enhet for pleie og omsorg er godt.

Rådet blir i disse møtene også informert om aktuelle saker.

Eldrerådet består av:

Alf Fjeldstad, leder, Arnhild Fone, nestleder, Randi Haugeto Eikeland, Edny Øybekk og Egil Nic. Haugland

Alle medlemmene har sin personlige vararepresentant.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Viktige begivenheter/hendelser i 2016

Anna Marie Hagelia flyttet ut av kommunen og fikk fritak fra vervet som leder av rådet. Som ny leder valgte kommunestyret Mona Hoel.

Planlegging og bygging av nytt legekantor og nytt barnevernsbygg har vært to store og viktige saker.

Nytt legekantor åpnet i mars, og før åpning var rådet i sitt møte samme måned på befaring. Rådet hadde noen kommentarer/endringsønsker som ble meldt videre.

Måloppnåelse

- Ha fokus på tilgjengelighet til offentlige bygg
Dette punktet ble fulgt godt opp i 2016. Her nevnes barnevernsbygg og legekantor.
Ombygging ved Visedal barnehage ble også behandlet. Her er det foreløpig ikke tatt noen befaring.
- Delta på kurs/samlinger
Rådet deltok med en representant på kurs i rådsarbeid i Kristiansand i januar.
Rådet får seg forelagt alle kurstilbud/møteinvitasjoner som kommer.
- Ha fokus på at kulturaktiviteter er tilgjengelig for alle
Det ble ikke satt spesielt fokus på det i 2016.
- Medvirke til etablering av tursti tilrettelagt for alle
Punktet ble fulgt opp i fjor med et møte med enhet for plan, næring og kultur der det ble god informasjonsutveksling.
- Få alle aktuelle saker til behandling
Dette går stort sett greit. Punktet kan med fordel videreføres.
- Ha fokus på diskriminering
Det ble ikke satt spesielt fokus på dette i 2016.
- Varmtvannsbasseng
Det har ikke vært satt fokus på temaet i 2016. Sekretæren foreslår å «legge saka på is» inntil videre.
- Gå gjennom investeringsbudsjettet og ta ut aktuelle prosjekter som rådet vil følge opp.
Dette vil bli fulgt opp i første møte.

Kommentarer til driften.

Rådet har avholdt 6 møter og behandlet 23 saker. Tallene for 2015 var 10 møter og 45 saker. Av saker som har vært behandlet – utover ordinære saker slik som årsmelding, handlingsprogram mv. – kan nevnes følgende:

- Valg av styremedlem til frivilligsentralen.
- Utbygging av Visedal barnehage avd. Alvheim
- Informasjonsutveksling med kommuneoverlegen

Videre har rådet fått informasjon om kommunal planstrategi, prosjektet «barn og rus» og informasjon fra kommunens folkehelsekoordinator.

Rådet har også deltatt i prosjekt i pleie og omsorg om dimensjonering av framtidige tjenester. Alle medlemmene var også invitert til informasjonsmøte om temaet i november.

Ihht. rådets reglement i § 3 kan rådet også ta opp saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne på eget initiativ. Dette har rådet benyttet seg av, og rådet har blant annet behandlet følgende saker:

- Akustikken på møterommet ved resepsjonen
- Autovern ved psykiatriboligene i Hoppehagen
- En beboer som følte seg utrygg
- Toalettforhold ved bårhus/kirke (adkomst)
- Oppslag for rutetider ved busstoppa
- Utgangsdøra ved pleie og omsorg

Rådet er også brukerråd for NAV, men det har i 2016 ikke vært noen saker.

Vivi A. Bakler har vært rådets representant i tildeling av TT-kort.

Tor Arne Nøst ble i møte 26. januar 2016 valgt til hennes personlige vararepresentant.

Sekretariatsfunksjonen for rådet er lagt til administrasjonsenheten, og Kai Høgbråt er rådets faste sekretær.

Det må tilføyes at rådet både samarbeider – og fungerer - godt.

Utfordringer framover.

- Ha fokus på tilgjengelighet til offentlige bygg
- Delta på kurs/samlinger
- Ha fokus på at kulturaktiviteter er tilgjengelig for alle
- Medvirke til etablering av tursti tilrettelagt for alle
- Få alle aktuelle saker til behandling
- Ha fokus på diskriminering
- Gå gjennom investeringsbudsjettet og ta ut aktuelle prosjekter som rådet vil følge opp.

Rådet besto fra 1.1.2016 – 26.5.2016 av:

Anna Marie Hagelia (leder), Else Uyar (nestleder), Tor Arne Nøst, Vivi Ausland Bakler, og Knut Hagelia.

Fra 27.5.16 – 31.12.16 besto rådet av:

Mona Hoel (leder), Else Uyar (nestleder), Tor Arne Nøst, Vivi Ausland Bakler, og Knut Hagelia.

Årsberetning fra DDØ-sikkerhetsforum 2016

I følge instruks for informasjonssikkerhet for DDØ kommunene (godkjent av rådmennene 4.10.13), skal kommunens sikkerhetsansvarlig rapportere til rådmannen i forbindelse med ledelsens årlige gjennomgang. Resultatet skal dokumenteres i kommunens årsmelding og skal være grunnlag for eventuelle forbedringer.

Nevnte instruks pålegger sikkerhetsansvarlige i kommunene å danne et faglig nettverk. Et slikt nettverk har eksistert siden opprettelsen av instruksen i 2013.

Nettverket har for 2016 valgt å skrive en felles årsberetning for alle kommunene i DDØ samarbeidet. I tillegg til den felles årsberetningen, kan den enkelte sikkerhetsansvarlige supplere med særskilte opplysninger fra egen kommune.

Nettverk for sikkerhetsansvarlige

Instruksen legger føringer for hvordan informasjonssikkerhetsarbeidet skal gjennomføres i DDØ kommunene. Dette kan deles i hovedpunkter slik:

- Innledning
- Sikkerhetsmål og strategier
- Organisering
- Prosedyrer

Fagnettverket har siden opprettelsen foretatt endringer i arbeidsform basert på erfaringer, "veien blir til mens vi går den", utskiftninger av personell, nye utfordringer knyttet til bruk av IKT og digitalisering, samt ny og bedre kunnskap i nettverket.

Nettverket jobber utfra et årshjul, og har vedtatt følgende form:

Medlemmer:	Sikkerhetsansvarlige i alle kommunene og enhetsleder DDØ
Møtefrekvens:	Fire møter pr. år (fortrinnsvis)
Møtested:	Vegårshei
Referat:	Arkiveres i alle kommuner
Gruppas navn:	DDØ sikkerhetsforum

Aktivitet i 2016

Aktivitetene i DDØ sikkerhetsforum oppsummeres i kortform slik:

- To møter
- Gjennomgang / repetisjon av instruks og mandat
- Behandlet 12 saker, deriblant:
  - Informasjon om endret strategi i DDØ
  - Gjennomgang av enkelte programmer / fagsystemer
  - Vurdering av arbeidet med ROS analyser
  - Definisjon av roller og funksjoner
  - Gjennomgang av prosedyrer
  - Gjennomgang av Datainstruks med vedlegg

- Utveksling av erfaringer og utfordringer
- Det jobbes kontinuerlig med å få til bedre flyt (digitalisering) av skjema bruk

Det ligger til den enkelte sikkerhetsansvarlige å følge opp disse sakene i egen kommune:

- Oppfølging / implementering av instruksverk
- Herunder:
  - Internkontroll i enhetene
  - Underskrevet datainstruks for alle ansatte
  - Oversikt og ajourføring av oversikt for fagsystemer
  - Autorisering av medarbeidere for nødvendige fagprogrammer
  - Foreta nødvendige ROS-analyser

Tvedestrand kommune har ikke deltatt i DDØ-sikkerhetsforum i 2016.
Ny medarbeider i Tvedestrand er med fra 2017.

Vegårshei 09.03.17

*Ståle Sjaavaag, Risør
Lasse Fosse, Gjerstad
Trine K. Agersborg, Åmli
Rune Johansen, DDØ
Anne-Grete Glemming, Vegårshei*

Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2016

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
16/1	21.1.16	<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x
16/2		<u>Referatsaker</u>			x
16/3		Finansiering av inv. regnskapet			x
16/4		Realfagstrategi for realfags- kommunen Gjerstad			x
16/5		Strategisk rammeplan for inn- føring av helse- og velferds- teknologi			x
16/6		Høring – endring i valgloven			x
16/7		Igangsetting av felles utredning med sikte på å etablere felles krematorieløsning for regionen Østre Agder			x
16/8		Valg/oppnevning av barnas representant i planutvalget			x
16/9		Møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget for 2016			x
16/10		Omsorgstjenesten – deltakelse i forsøksordning med statlig finansiering	Se 16/17	x	
16/11		Eventuelt			x
16/12	18.2.16	<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x
16/13		<u>Referatsaker</u>			x
16/14		Oppretting av feil på stednavn			x
16/15		Framtidig skolestruktur			x
16/16		Kommunestruktur – intensjons- drøftinger	Se sak 16/77	x	
16/17		Omsorgstjenesten – deltakelse i forsøksordning med statlig finansiering – 2. gangs behandling			x
16/18		Evaluering av turistinformasjon			x
16/19		Høringsuttalelse – forslag til nytt inntektssystem for kommunene			x
16/20		Vedtektsendring i Gjerstad sparebank – valg av medlemmer til forstanderskapet			x
16/21		Helhetlig ROS-analyse for Gjerstad kommune			x
16/22		Søknad om fritak fra politiske verv			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)	
16/23	17.3.16	Valg av forhandlingsutvalg – leder			x	
16/24		Eventuelt			x	
16/25		<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x	
16/26		Referatsaker			x	
16/27		Kommunereform – innbygger- involvering i Gjerstad kommune			x	
16/28		Justering av betalingssatser i barnehage			x	
16/29		Alternativ til vold			x	
16/30		Forslag på skjønnsmedlemmer for perioden 2017 – 2020			x	
16/31		Forlengelse av salgs- og skjenkebevillinger	Se sak 16/71	x		
16/32		Årsmelding for kontrollutvalget for 2015			x	
16/33		Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2016 - 2019			x	
16/34		Eierskapsmelding 2016			x	
16/35		Søknad om utvidelse av perioden som realfags-kommune			x	
16/36		Behandling av detaljregulering av Knipeheia industriområde			x	
16/37		Søknad til NKOM om støtte til bredbåndsutbygging			x	
16/38		Reglement – kontakt med media			x	
16/39		<u>Eventuelt</u>			x	
		4.4.16	Ekstraordinært om kommunestruktur		x	
16/40		21.4.16	<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x
16/41	Referatsaker				x	
16/42	Intensjonsavtale for 5K – øst – justert til 4K – øst		Endelig vedtak i juni	x		
16/43	Framtidige barnehageopptak		Prøveordning	x		
16/44	Deltakelse i interkommunal barnevernvakt				x	
16/45	Agder Energi AS – avtale om forlenget fredningstid for salg av aksjer		Fram til 1.7.2018		x	
16/46	Eventuelt				x	
16/47	26.5.16		<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x
16/48		Referatsaker			x	
16/49		Tilstandsrapport for gjerstad- skolene skoleåret 2015/2016			x	
16/50		Årsmelding 2015			x	
16/51		Årsregnskap 2015			x	
16/52		Årsrapport for kemneren i Gjerstad 2015			x	

Gjerstad kommune – årsmelding 2016

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)	
16/53	26.5. forts.	Alkoholpolitiske retningslinjer for Gjerstad kommune 2016 - 2020			x	
16/54		Grunnlagsdokument for Nasjonal transportplan 2018 – 2029 – innspill fra Gjerstad kommune til samlet regional høringsuttalelse	Se også sak 16/108		x	
16/55		Midler til utendørs aktivitetspark på Brokelandsheia – søknad om midler fra Kreftforeningen			x	
16/56		Søknad om fritak fra politiske verv på grunn av flytting – Anna Marie Hagelia			x	
16/57		Kommunereform – invitasjon til Risør kommune om forhandlinger om intensjonsavtale for 2K-øst	Endelig vedtak i juni	x		
16/58		Eventuelt			x	
16/59	16.6.16	<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x	
16/60		Referatsaker			x	
16/61		2. gangs behandling av reguleringsplan for lysløype og standplass for skiskyting, Vestøl			x	
16/62		Tertialrapport 1. tertial 2016			x	
16/63		Søknad om deltakelse i Husbankens kommuneprogram – Bolig for velferd 2016 - 2020			x	
16/64		Kommunal garanti for Lisand Industrier AS			x	
16/65		Traktor til teknisk drift	Se sak 16/102	x		
16/66		Valg av meddommere til Agder lagsmannsrett			x	
16/67		Valg av meddommere til Aust-Agder tingrett			x	
16/68		Valg av jordskiftemeddommere for perioden 1.1.17 – 31.12.20			x	
16/69		Oppnevning av beredskapsråd			x	
16/70		Samarbeidsavtale mellom Gjerstad kommune og Aust-Agder fylkeskommune 2016 - 2019	Årlig rapportering til formannskapet		x	
16/71		Fornyelse av salgs- og skjenkebevillinger 2016 – 2020			x	
16/72		Forslag til kandidater til dyrevernsnemnd			x	
16/73		Fastsetting av valgsdag for Stortings- og sametingsvalget 2017			x	
16/1		Interpellasjon fra Gjerstad FRP			x	
16/74		Eventuelt			x	
16/75		30.6.17	<u>Godkjenning av protokoll fra forrige møte</u>			x
16/76			Referatsaker			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)	
16/77		Kommunereform – avsluttende behandling			x	
16/78		Rapport fra Adhoc-utvalget for utredning av flerbrukshall		x		
16/79		Eventuelt			x	
16/80	25.8.17	Godkjenning av protokoll fra <u>forrige møte</u>			x	
16/81		Referatsaker			x	
16/82		Referatsaker	Feil i nr		x	
16/83		Fast kontra flytende rente på kommunens lån - drøftingssak			x	
16/84		Felles forliksråd for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli			x	
16/85		Delegeringsreglement			x	
16/86		Godkjenning av revidert samarbeidsavtale for legevakten i Arendal			x	
16/87		Søknad om permisjon fra politiske verv			x	
16/88		Avtale mellom Selemet kommune i Moldova og Gjerstad kommune			x	
16/89		Eventuelt			x	
16/90		22.9.16	Godkjenning av protokoll fra <u>forrige møte</u>			
16/91			Referatsaker			x
16/92	Referatsak		Feil i nr		x	
16/93	Finansreglement				x	
16/94	Endring i vedtekter for barnehagen				x	
16/95	Møteplan for 2017				x	
16/96	Opprettelse av adhoc-utvalg for etablering av nye boligområder				x	
16/97	Høringsuttalelse – forslag til ny kommunelov				x	
16/98	Hørings svar – forslag til endringer i jordloven, konsesjonsloven og odelsloven				x	
16/99	Eventuelt				x	
16/100	20.10.16	Godkjenning av protokoll fra <u>forrige møte</u>			x	
16/101		Referatsaker			x	
16/102		Tertialrapport 2. tertial 2016			x	
16/103		Valg av forliksråd for perioden 1.1.17 – 31.12.20			x	
16/104		Eikelands verk – svar på høring om fredning			x	
16/105		Høringsuttalelse til bibliotekplan for Aust-Agder 2017 - 2020			x	
16/106		Plan for selskapskontroll			x	
16/107		Søknad om fritak fra politiske verv			x	

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
16/108		Høringsuttalelse til konsept- valgvedning (KVU) for Grenlandsbanen; vurdering av sammenkobling av Vestfold- banen og Sørlandsbanen			x
16/109		Eventuelt			x
16/110	24.10.16	Godkjenning av protokoll fra forrige møte			x
16/111		Referatsaker			x
16/112		Sammenslåing av DDØ og IKT Agder	Avgjøres i juni 2017	x	
16/113		Høringsuttalelse fra Gjerstad kommune – effektivisering av geografiske driftsenheter, tjenestesteder og tjeneste-steder innen Agder politidistrikt			x
16/114		Høringsuttalelse om utredningen «en ny region Agder?»			x
16/115		Beredskapsplan			x
16/116		Overgang til digitale trygghetsalarmer			x
16/117		Videreføring av felles satsning på eHelse og velferdsteknologi i Østre Agder – Omgjøring av stilling som koordinator for eHelse og velferdsteknologi fra midlertidig til fast			x
16/118		HMS Handlingsplan 2017			x
16/119		Eventuelt			x
16/120		15.12.16	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
16/121	Referatsaker				x
16/122	Handlingsprogram 2017 – 2020, årsplan 2017 og avgiftsfastsettelse for 2017				x
16/123	Møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget for 2017				x
16/124	Opprettelse av ungdomsråd				x
16/125	Innstilling fra adhoc-utvalg for etablering av nye boligområder – kjøp av areal på Mostad til boligformål				x
16/126	Ruspolitisk handlingsplan for 2016 - 2020				x
16/127	Østre Agder-samarbeidet – videre samarbeid om kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold i 2017				x
16/128	Eventuelt				x

Årsberetning 2016 for Gjerstad menighetsråd / fellesråd

Orientering om hva som har skjedd det siste året

Menighetsrådet

Arne Gryting(leder), Anita C. Øya (nestleder), Einar Rundholt, Ragnhild Løvdal, Jørgen Magne Strat, Natalia Vakulina, og sokneprest Olav Hofsløi.

Varamedlemmer: Bjarne Kleivane, Else Uyar, Snorre Gamst, Liv Vevstad og Inger May Wedø. Kirkeverge er Torgeir Øverland. Han har møtt som sekretær på møtene.

Kommunes representant Gro Eskeland har møtt på fellesrådssakene.

Ansatte i Fellesrådet

Torgeir Øverland, kirkeverge 60% stilling

Olav Rønningen, Kirketjener 100% stilling

Evie Katrin Lønne, 80% stilling, (50% trosopplæringskoordinator, 10% gravstellansvarlig, 10% sekretær for presten og 10% redaktør menighetsbladet)

Arbeidet i Gjerstad menighetsråd / fellesråd

Rådet har avholdt 11 møter og behandlet 90 saker. Av disse er 54 saker for fellesrådet, og 36 saker for menighetsrådet.

Hovedsaker i 2016 har blant annet vært:

- **Trosopplæring**

Gjennomgang og godkjenning av trosopplæringsplanen. Trosopplæringskoordinator gikk nøye igjennom planen, som er endret mye i forhold til tidligere år.

Vi har trosopplæringskoordinator i 50 % stilling. Stillingen finansieres for en stor del av midler fra Bispedømmerrådet og givertjeneste. Oppgavene består av utdeling av forskjellig materiell til barn i forskjellige årskull gjennom året i tillegg til konkrete oppgaver for ulike alderstrinn.

- 0 åringer:** Attester og registrering i forbindelse med dåp
- 0 åringer:** Babysang ble gjennomført våren 2016.
Evie & Gunn Elin Pettersen.
- 0–3 åringer:** Gave fra Gjerstad menighet sendt i posten 1, 2, og 3 år etter dåp.
- 4–6 åringer:** Alle 4,5 og 6-åringer, uavhengig av dåp, blir invitert til kirke for å motta bok & cd.
- 7-9 åringer:** Det var planlagt høsttakkefest, men siden Olav Hofslie var sykmeldt på dette tidspunktet ble det bestemt å utsette til 2017.
- 10 åringer:** Olav Hofslie besøkte 5. klasse på Gjerstad og Fiane barneskole, utdeling av bibler.
- 11 åringer:** Lys Våken! Ble planlagt og sendt invitasjoner. Men i motsetning til 2015 hvor det var over 50% oppmøte ble det i 2016 for få påmeldte, så det ble vedtatt å utsette til 2017. Da vil også de som ønsker å delta fra fjorårets årskull mulighet til å delta.
- 13-18 åringer:** Ungdomskveld. Det ble gjennomført ungdomskveld på Almestaua våren 2016.
- 14-15 åringer:** Konfirmanter.

- **Økonomi**

Økonomi er alltid en stor del av rådets arbeid. Slik var det også i 2016. Regnskapet for 2016 vil trolig vise et underskudd. Se kirkevergens regnskap. Økonomien er fortsatt meget stram, og staben må hele tiden gjøre strenge prioriteringer sammen med rådet for å opprettholde balanse og kontroll. Tidligere års merforbruk er budsjettert inndekket i løpet av regnskapsåret 2017. For inneværende år er tildelt ramme fra kommunen på kr. 1 200 000 til drift av fellesrådet.

- **Prostidiakon**

Gjerstad menighet er fortsatt med i samarbeid om en felles Prostidiakonstilling i 50 % i et treårig prosjekt. Per Emmanuelsen hadde oppstart i april 2014. Stillingen ligger formelt inn i Tvedestrand, og han rapporterer jevnlig til et styre oppnevnt av sognene. Gjerstad menighet sin andel av kostnadene er på ca kr 21 500 i året. Stillingen blei forlenga til høsten 2018.

- **Diakoniutvalg**

Vi har fått eget diakoniutvalg bestående av Anita C. Øya, Jørgen Strat, Hanna Gryting og Edny Øybekk. Hovedoppgaven er skrollekafe på Almestaua annenhver uke.

I tillegg til dette er det en del faste punktet på rådets agenda. Disse omhandler informasjon fra Kirkeverge og presten og gjennomgang av kommende arrangementer, gudstjenester og liknende. Disse sakene søkes alltid tatt opp når rådet har møter.

Kirkelig årsstatistikk

Kirkelig årsstatistikk viser at det har vært 40 hovedgudstjenester på søn- og helligdager. Til sammen 2779 deltakere. I tillegg ble det avholdt 9 gudstjenester utenom søn- og helligdager med til sammen 1046 deltakende, slik at totalt antall deltakende på gudstjenester i løpet av året er 3 825. Herav var det 17 gudstjenester med nattverd og til sammen 493 nattverdgjester. Det ble gjennomført 10 dåpshandlinger og 5 vielser. Det ble utført 31 gravferder. 27 konfirmanter har stått til konfirmasjon. Prestene holder jevnlig andakter på Gjerstadheimen, noen med nattverd. Dette er i samarbeid med frikirken.

Trosopplæringsarbeidet er rettet mot barn og ungdom. Av tilbud som nevnes her nevnes, Babysang, utdeling av Kirkebok og CD-er, Lys våken, og Tårnagentene. Konfirmantene var også i 2016 medhjelpere under gudstjenestene som kirketjenere for en dag.

Menighetsliv

Spesielle møter/begivenheter:

- Menighetsweekend på Lia i Drangedal, i samarbeid med Frikirken. Meget vellykket arrangement.
- Sportsandakt på Kleivvann i samarbeid med Idrettslaget og Havrefjell turlag.
- Fellesgudstjeneste på Taxerås.
- Gullkonfirmantfest
- Åmli, Vegårshei og Gjerstad har fellesgudstjeneste på Hovdefjell.
- Konserter i kirka har det også vært i 2016.
- Allehelgensgudstjeneste. Pårørende som har mistet en av sine i løpet av året, blir spesielt invitert. Svært mange tar imot invitasjonen.
- Misjonsmøter.
- Overføring av gudstjenestene til Gjerstadheimen

Barne- og Ungdomsarbeid

Det er gledelig at Natallia Vakulina har startet søndagsskole i menighetens regi med samling på Almestaua ved alle ordinære gudstjenester

Utover det har ikke menigheten hatt annet ungdomsarbeid enn det som er nevnt under trosopplæring, men vi nyter godt av det arbeidet som andre gjør i nær tilknytning til menigheten. Det rettes en stor takk til de som driver Yngres på Fiane, barnekoret JIPPI, Drop in på Betel og de som legger ned mye arbeid med å reise til Skjærgårds hvert år med ca 25 ungdommer som har ansvar for bl.a renovasjon på Risøya under festivalen, og de som reiser på 24-festivalen på Vegårshei. Alt dette er et stort apparat som krever mye forarbeid.

SIMEN/ALF

Disse to klubbene er et prostiltak, beregnet på barn og unge/voksne utviklingshemmede, fra Vegårshei og Gjerstad (Simen) og fra Vegårshei, Gjerstad, Risør og Tvedestrand (ALF).

Menighetsbladet

Alle husstander i Gjerstad og Vegårshei får menighetsbladet, og 65 til utenbygdsboende. Bladet blir godt mottatt. Som tidligere oppfordrer vi folk til å sende inn stoff og bilder til bladet. Evie Katrin Lønne er redaktør. Det er også opprettet en redaksjonskomite. Økonomien til bladet er blitt noe bedre, men det oppfordres fortsatt til å støtte også menighetsbladet økonomisk.

Misjonsutvalget

Misjonsutvalget består av Nils Audun Gryting, Erling Gryting, Helena Trydal og Einar Rundholt. Det ble 2016 vedtatt et nytt misjonsprosjekt for Gjerstad Menighet. Det nye prosjektet er også gjennom Det Norske Misjonsselskap.

«Gi evangeliet videre, Madagaskar»

Sum: 40.000,- årlig

Varighet: 3 år fra 1. September 2016

Trosopplæringsutvalget

Trosopplæringsutvalget består av Olav Hofslie, Evie Katrin Lønne, Jorunn Øybekk og Arne Gryting. Trosopplæringsutvalget har spesielt fokus på barn og unge. Det er et viktig arbeid som må videreføres framover

Samarbeid med skolene og barnehagene

Det er et fint samarbeid med skolene og barnehagene i forbindelse med julegudstjenester, klassebesøk i kirken eller besøk av presten i skolene og barnehagene. Allikevel opplever vi også her utfordringer rundt økonomi, der skolene må vurdere fra gang til gang om de har råd til å skysses elevene med buss til skolegudstjeneste, eksempelvis.

Samarbeid med andre menigheter

Den norske kirke, Frikirken og Betel har hatt et godt samarbeid historisk, bl.a. gjennom felles ungdomsarbeid og menighetstur. I tillegg har alle menighetene en felles gudstjeneste der de andre menighetene er spesielt invitert en gang i året

Utfordringer framover

Få med flere voksne som ledere for ulike barne- og ungdomsaktiviteter, slik at ungdomsarbeidet kan vokse og menigheten gro.

Få en økonomi som tilsvarer virksomheten.

Det er nå en ny situasjon på grunn av at kirke og stat er skilt, og vi må se hva det innebærer i praksis.

Takk

Gjerstad menighetsråd/fellesråd vil takke de ansatte for tjenesten de gjør i Guds rike. Dere viser alle en flott holdning til arbeidet som skal gjøres, og legger fint til rette for at menighetens arbeid skal gå så bra som mulig.

Hjertelig takk også til alle klokkerene, tekstlesere, kirkeverter og blomsteransvarlige. All denne frivillige innsatsen er med på å berike gudstjenestelivet i menigheten. En stor takk også til andre frivillige i menigheten som bidrar på ulike vis. Dere er alle en del av Guds legeme, og arbeidet dere alle gjør er uvurderlig.

Til slutt minner vi om vår viktigste oppgave som menighetsråd/fellesråd, det overordnede formålet for menighetsrådets arbeid, § 9 i kirkeloven:

”Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan vekke og nære det kristelige livet i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, døpte gis dåpsopplæring, barn og unge samlet om gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet.”

Gjerstad, 22.2.2017 Gjerstad menighetsråd v/leder Arne Gryting